

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjova ulica št. 5
Telefon št. 3123, 3125, 3124, 3126 in 3128

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SAMOZAVESTNO OTVARJAMO „LJUBLJANO V JESENI“

Nova lepa revija uspehov in sadov dela naših marljivih rok

Ljubljana, 2. septembra. Samozavestno otvarjamo tudi letošnji jesenski velesejmski prireditelji. Naš velesej je pridobil na svojem pomenu, čeprav se zdi morda komu že nekoliko vsakdanji. Njegov pomen raste od prireditve do prireditve, izpolnjuje se ter postaja popularen ne le v Ljubljani, temveč tudi v državi, kajti postal je važen činitelj v vsem našem gospodarskem življenju. Pa tudi v organizatornem pogledu se je revija naše podjete v sposobnosti izpolnila ter dvignila. Vse to nam dokazuje prireditev, ki so jo danes dopolnili slovesno otvorili ob navzočnosti številnih gostov, predstavnikov vlade, našega gospodarskega življenja, zastopnikov oblasti in neštetihih zastopnikov gospodarskih, prosvetnih in drugih korporacij. Posebno je poudarila slovesnost in pomembnost otvoritve navzočnost ministrov treh drugih držav.

Že ob 9.30 so se začeli zbirati častni gostje na velesejmski pred uradnim poslovanjem. Razsežen prostor se je do 10. povsem napolnil, dokaz, da je otvoritev naše velesejmske prireditve izredno pomembna, da njen pomen posega v vse panoge našega življenja, pa tudi dokaz, da je naš velesej prešel krizo, o kateri so nekateri nekdaj časa govorili. Kdor si ogleda prekrasno revijo naše organizatorne in poslovne sposobnosti, lepo vrsto odličnih razstav na velesejmu, bo moral priznati, da pomenijo prireditve našega velesejma le napredek in da o kakšni krizi ne more biti govora, ne o krizi velesejma in ne o gospodarski krizi. Morda je splošna gospodarska kriza pri nas vplivala najmočnejše v tem pogledu, da smo napeli še bolj vse sile ter pokazali, da smo naše roke delati čudeže, da se lahko s svojo marljivostjo in sposobnostjo kosamo s komurkoli.

Častni gostje

Pokrovitelj velesejma Nj. Vel. kralja je zastopal njegov osebni adjutant general Pavle Pavlovič, kraljevsko vlado in posebej se ministra trgovine in industrije, v katerega resor spadajo velesejmske prireditve, je zastopal minister dr. Albert Kramer. Dalje so bili navzoči minister socialne politike Ivan Pucelj, ban dr. Drago Marušič, divizijski komandant general Cukavac, ljubljanski župan dr. Dinko Puc, mariborski župan dr. Franjo Lipold, celjski župan dr. Gorican, ptujski župan Ladislav Jerše, zastopniki finančnega, vojnega, kmetijskega, prometnega ter notranjega ministra, zastopnika ljubljanskega in mariborskega škofa, skoro vsi senatorji in narodni poslanci iz dravske banovine, šefi centralnih državnih oblastev v naši banovini predstavniki vseh gospodarskih strokovnih in stanovskih korporacij ter zastopniki mnogih drugih narodnih in kulturnih ustanov. Mnogo odličnih gostov je bilo tudi iz drugih jugoslovenskih pokrajin in mest, zlasti iz Beograda in Zagreba.

Odlično so bila pri današnji prireditvi zastopana inozemska diplomatska predstavništva. Osebo so bili navzoči rumunski poslanik Guraneacu, turški poslanik Hajdar-bej, argentinski poslanik Candiotti. Ostala poslanstva so bila zastopana po višjih uradnih in polnoštevilno je bil navzoč tudi ljubljanski konzularni zbor.

Tudi nebo nam je naklonjeno. Ponoči je deževalo kot da ne bo več nehalo, do 10. so se pa oblaki dvignili, posijalo je solnce kot da pozdravlja naš optimizem. Ko je predsednik velesejma g. I. Bonač stopil k mikrofoni, je solnce obilo Ljubljano ter obsijalo tudi naše velesejmske. Ko je prišel zastopnik kralja, brigadni general Pavlovič, je godba zaigrala pozdrav. Predsednik govora so navzoči poslušali z največjim zanimanjem. Nič samohvalne ni v njem, a stvarno diha iz njega samozaveš, kajti zdaj smo že lahko po pravici ponosni na velesejmske prireditve, ki so si priborile za služen sloves.

Govor predsednika F. Bonača

Predsednik g. Bonač je v uvodu pozdravil navzoče odlične predstavnike ter zastopnike našega tiska, ki vsa leta sem z vno mo podpira stremeljenja ljubljanskega velesejma. Nato je nadaljeval:

Ko smo se pred 15 leti otresli tujega jarma ter v bratski slogi s Srbi in Hrvati ustanovili lastno narodno državo, se še ni smelo prav zavedati, koliko truda in napora nas še čaka, da svojo jugoslovensko državo tudi v gospodarskem pogledu konsolidiramo. V prvih povojnih letih so bili gospodarski pogoji in naši državni nad vse pričakovane ugodni. Saj je takrat vsega primanjkovalo in kdor je imel blago v rokah, ga je po dobrih cenah lahko prodal. Zato je naravno vsakdo stremel za tem, da čimbolj razširi obseg svojih poslov. Industrije so v tistih časih povečavale svoje obrate in ustanovljale so se nova indu-

strijska podjetja. Toda te ugodne prilike niso trajale dolgo. Svetovna industrijska produkcija se je kaj kmalu zopet povzpela na svojo predvojno višino in preko nje. Pojavilo se je brezobzirno gospodarsko tekmovanje. Industrija malih držav je imela vzdržati naval konkurence mogočne inozemske industrije. Pri tem pa so industrijske države na vse mogoče načine pospeševale tudi lastno agrarno proizvodnjo ter se skušale osamosvojiti od inozemskega agrarnega uvoza. Ni še temu davno, ko pri nas mnogi niso hoteli verjeti, da bodo naši sosedje rabili vsako leto manj agrarnih produktov od naše države in naših agrarnih sosedov. Danes je to postala bridka resnica, s katero moramo računati.

Izjalovila so se prizadevanja, da bi se z mednarodnimi dogovori ustvarila med državami tesna interesna skupnost v gospodarskih vprašanjih. Vam pa zaradi tega gotovo ni treba obupavati. Sprito pretežno agrarnega značaja naše države, ki ima pa vendar tudi že krepko razvito industrijo, nam ne bo težko premagati sedanjih težkoč. Neuspeh svetovne gospodarske konference naj nam služi v resen opomin, da se ne smemo zanašati na pomoč od zunaj, temveč da je iskati rešitev v notranji sili in moči lastnega naroda, v lastnem smotrenem in slovesnem delu.

V okviru naših jesenskih prireditev stremimo za tem, da obdelamo programatično posamezna poglavja našega gospodarskega - prosvetnega in kulturnega dela. Mnogo dela nas še čaka, da pred očmi širokim slojem celotno sliko naših stremeljenj na gospodarskem in kulturnem polju. Na letošnji prireditvi smo poklonili posebno pažnjo poleg drugih panog kmetijstva zlasti našemu živinorejstvu, ki je za naše alpske kraje prav posebnega gospodarskega pomena.

Poleg specialnih razstav služi temu cilju prav posebno letošnja veterinarska razstava. Ta velesejmska, skrbno in velikopotezno zasnovana razstava je plod dolgotrajnega in marljivega dela naših najodličnejših veterinarjev ter šteje gotovo med naše najlepše prireditve iskrena hvala gospodom prirediteljem za njihovo požrtvovalno delo.

V svojem nadaljnjem govoru je g. Bonač omenil še druge razstave na velesejmu ter zaključil z vzklikom pokrovitelju velesejma Nj. Vel. kralju. Vsi zbrani gostje so se vzkliku pridružili, nakar je predsednik zaprosil ministra g. dr. Kramerja, da otvori jesensko prireditev ljubljanskega velesejma.

Govor ministra dr. Kramerja

Minister dr. Kramer je kot predstavnik kraljevske vlade in posebej še pristojnega reosnega ministra trgovine in industrije otvoril jesensko velesejmske razstave z nagovorom, v katerem je med drugim izjavil:

S posebnim veseljem sem se odzval ljubeznivemu povabilu velesejmske uprave in prošnji svojega spoštovanega kolega g. ministra trgovine in industrije dr. Šumenkoviča, da v njegovem imenu in v imenu kraljevske vlade otvorim jesensko razstavo Ljubljanskega velesejma. Saj me vežejo s to velepomembno gospodarsko in narodno institucijo tesne vezi. Kot minister sem že sam upravljal resor, v katerega spada to naše podjetje, in sem ponovno imel priliko, podpreti njegovo plemenita stremeljenja. Posebno pa sem na to našo vsakoletno gospodarsko revijo ponosen kot ljubljanski poslanec, saj je dvignila sloves naše drage Ljubljane ne samo v državi, marveč tudi izven njenih mej.

Naš ljubljanski velesej je dragocen dokaz konstruktivnega sodelovanja Slovencev pri gospodarski in kulturni izgraditvi skupne domovine, ljubljene Jugoslavije. Leta tečejo naglo in ob hitro se vrstijo velikih in malih dogodkih skoraj pozabljam, koliknega pomena je bila že sama uvedba Ljubljanskega velesejma. Z njo smo Slovenci prvi med svojimi brati sosedami obdržali potrebno gospodarsko preorientacijo in se z optimizmom in pozitivnim delom lotili problemov, ki so nam jih naložili novi življenjski pogoji v osvobodjeni domovini. Institucija ljubljanskih velesejmov je bila velikopotezen poskus, navezati harmoničen gospodarski spoj z ostalimi deli naše domovine. Ta poskus se je v polni meri posrečil in ljubljanski velesej danes ni več lokalna ljubljanska, niti ne več pokrajinska slovenska, marveč vsedržavna jugoslovenska prireditev. Ljubljana je ponosna, da so njenemu zgledu sledila tudi druga jugoslovenska mesta. Z zadoščenjem pa smemo pri tem ugotoviti, da je do danes ostala nedosežena.

Gospodarske in tudi druge prilike ljubljanskemu velesejmu gotovo niso bile vedno ugodne, toda v globoki veri v svoj in svoje države napredek in procvit sta z vami, ki to podjetje vodite, ves naš gospodarski svet in vsa naša javnost pomagala, da velesejmska institucija ne le ni nazadovala ali celo zamrla, marveč nasprotno,

da se je lepo razvijala, trajno spopolnjevala in postala takorekoč sestaven del naše celokupne gospodarske organizacije. Ona je dokaz naše vztrajnosti, naše žilavosti in onega zdravega narodnega instinkta, ki veleva čuvati pridobljene vrednote in jih množiti po onem starem dragocenem reku: kamen do kamena.

Kraljevska vlada bo, kakor doslej, gotovo tudi v bodoče z vidika splošnih državnih interesov kakor tudi z vidika posebnih interesov ene v gospodarstvom pogledu najvažnejših pokrajin države, posvečala ljubljanskemu velesejmu svojo posebno pažnjo in podporo. Sledila bo s tem visokemu vzgledu, ki ji ga daje naš narodni vladar Nj. Vel. kralj, ki je že od vsega početka najvišji zaščitnik in pokrovitelj ljubljanskega velesejma.

Koliknega pomena so pomladanski velesejmi za razvoj našega gospodarstva, o tem nas pouči že en sam pogled v dvorane, ki se nam odpirajo, en sam sprehod mimo izložbe naše industrije in obrti. Ljubljanski velesej je tudi našega konzumenta naučil, spoštovati sposobnost in delavnost naše domače obrti in industrije. Pripomogel je k osamosvojitvi našega gospodarstva in k razvoju obrtništvu in industriji naše ožje slovenske domovine. V znatni meri je pripomogel tudi k gospodarski osamosvojitvi celokupnega jugoslovenskega življenja v državi. Toda s tem, da je ljubljanski velesej dobil še svoje jesenske razstave, je postal šele prava celina. S svojimi jesenskimi razstavami vrši velesej svojo drugo veliko nalogo, nalogo propagatorja in učitelja. Smatram za posebno posrečeno, da je ljubljanski velesej glavno težišče svojega jesenskega delovanja položil na pospeševanje naše kmetijske produkcije, na podkup naša ljudstva o potrebah moderne in umnega kmetovanja. Naša slovenska zemlja ni radodarna. Pri nas ne zadoštuje samo pridne roke, marveč je treba v našem kmetijstvu vihteti tudi uma svitli meč. Napredek naše kmetijske produkcije je odvisen od tega, kako bomo znali z modernimi sredstvi tehnike in gospodarstva pospeševati kmetijsko produkcijo. V tem pogledu moramo reči, da se Ljubljanski velesej kot enakovreden faktor pridružuje naporom države in banovine, ki poizkušata pospeševati modernizacijo in s tem dvigati nivo našega kmetijstva.

Sredi letošnje jesenske razstave je veterinarstvo. Gospodje veterinarji so nam v izvrstno zasnovanih predavanjih v ljubljanskem radiju povedali marsikaj zanimivega in poučljivega, ki nismo neposredni obdelovalci slovenske grude, koliko možnosti leži še v naši neposredni bližini za napredek našega kmetijstva. Statistika kaže, da pogine vsako leto na raznih nalezljivih boleznih našemu kmetu dvakrat ali celo trikrat toliko živine, kakor je izvozimo. Škoda, ki jo zaradi tega trpi naše gospodarstvo, gre v velike milijone. Iz tega najbolje vidimo, kako široko in važno polje dela leži še pred nami in koliknega pomena je veterinarstvo za napredek našega kmetijstva.

V okviru velesejma se pridružujejo revizijam našega, skoraj smemo reči narodnega življenja, razstave vseh mogočih panog. Pridružuje se tudi naša kultura, da uveljavlja na jesenskih razstavah predvsem gospodarsko plat svojega delovanja. Letos se je pridružila tudi naša domača hiša, naša gospodinja vrstam onih, ki bočejo kazati napredek naših domačij, a istočasno poučevati in požarjati na nova pota in nove možnosti našega razvoja.

Ko vam, gospod predsednik, vašim so-

predko vas vsem našim gospodarskim delavcem, našim obrtnikom, industrijcem in trgovcem, našim kmetom in vsem njihovim najožjim pomočnikom, našim delavcem, čestitam k uspehu, ki jih je že dosedaj dosegla naša velesejmska institucija, iz vsega srca želim, da bi tudi letošnja razstava pomnožila uspehe in pomen ljubljanskega velesejma na poti k napredku in razvoju ne samo naše ožje domovine, nego celokupnega jugoslovenskega naroda in drage nam Jugoslavije.

V imenu kraljevske vlade proglašam jesensko razstavo ljubljanskega velesejma za odprto.

Pomen veterinarske razstave

G. minister je proglašil velesej za odprto. V imenu kmetijskega ministertva je nato povzel besedo načelnik kmetijskega ministertva g. Anton Korošec, ki je poudaril važnost in pomen veterinarske razstave, rekoč:

Kongres naših veterinarjev

Otvorjen je bil dopoldne ob navzočnosti odličnih predstavnikov naše javnosti

Ljubljana, 2. septembra. V elegantni dvorani »Zvezde« je bil davi ob 8.30 otvorjen XII. redni kongres Jugoslovenskega veterinarskega združenja, ki so se ga udeležili predstavniki te organizacije iz vseh krajev države, prisostvovali so mu pa tudi najodličnejši zastopniki naše javnosti, med njimi minister gosp. Ivan Pucelj, ki je bil sprejet a toplim aplavzom.

Kongres je otvoril predsednik g. Milutin Gec, ki je v uvodu poudarjal, da je Nj. Vel. kralj imenoval na kongresu za svojega zastopnika polkovnika Iskrčica (burno odobravanje). Naglašal je, da je gotovo tolačen misli in želj vseh zborovalcev, če se pošlje z zborovanja Nj. Vel. kralju vdanostna brzojavka, ki se glasi:

»Veterinarji kraljevine Jugoslavije pošiljajo Vašemu Veličanstvu z XII. rednega kongresa izrazno neomajne zvestobe in udanost.«

Predsednik je tudi prosil polkovnika Iskrčica, naj bo vladarju tolačen zvestobe in ljubezni, ki jo goje jugoslovenski veterinarji do kralja. Prav prisrčno je pozdravil navzočega ministra g. Ivana Pucelja, poudarjajoč, da ni prvi, da ga veterinarji pozdravljajo v svoji aredi. G. minister naj bo prepričan, da bodo jugoslovenski veterinarji tako, kakor doslej, tudi v bodoče služili samo v dobro svojega naroda in domovine.

Nato je po vrsti pozdravil druge odlične predstavnike in zastopnike, tako načelnika veterinarskega oddelka v ministertvu za poljedelstvo g. Antona Korošca kot zastopnika ministra dr. Tomašiča ter predlagal, naj se pošlje g. ministru pozdravna brzojavka, kar je bilo tudi soglasno sprejeto. V prijetno dolžnost si šteje, pozdraviti kot zastopnika ministra vojake in mornarice podpolkovnika Šarnbega in čuti se visoko počaščenega, ker lahko v svoji sredi pozdravi tudi bana dravske banovine dr. Marušiča. Poudarjal je, da je ban dravske banovine v pogledu stanja in napredka veterinarstva na visoki stopnji in upa, da bo g. ban izkazoval svojo naklonjenost veterinarjem kakor doslej tudi v bodoče.

S kongresa je bila poslana pozdravna brzojavka ministru prosvete dr. Radenu Stankoviću, nato je pa predsednik pozdravil predstavnika veterinarske fakultete v Zagrebu prof. Sekarža, predsednika Zdravniške zbornice dr. Busa, zastopnika Društva »Pravnika« univ. prof. dr. Dolenc, zastopnika direktorja državnih železnic inž. Estarja, zastopnika mestne občine ljubljanske podžupana prof. Jarca, zastopnika univerze prof. dr. Ostirja, predstavnika Slovenskega lovskega društva dr. Bevka, podpredsednika viš. dež. sodišča dr. Gradnika, senatorja dr. Rožiča, zastopnika Ribarskega društva dr. Lokarja, častnega člana veterinarskega združenja senatorja Rajerja, policijskega upravnika g. Kerlovana, zastopnika Kmetijske družbe g. Detela in druge.

V svojem programatičnem govoru je predsednik poudarjal, da je Jugoslovensko veterinarsko združenje popolnoma stanovska organizacija, katere glavni cilji so v prvi vrsti delo za splošno blaginjo naroda in države, nato pa še stanovski interesi. Glede stanovskih interesov si je organizacija postavila princip, da morajo veterinarji med narodom in v družbi zavzeti položaj, ki jim pritiče. Očrtal je delo organizacije, poudarjajoč, da je v zadnjih dveh letih opažati velik napredek veterinarske stroke in da je naša popolno razumevanje na merodajnih mestih kakor tudi v javnosti. Delo veterinarske organizacije bo lahko javnost videla na veterinarski razstavi na velesejmu.

Predsednik je zaključil z željo, da bi kongres kar najlepše uspel ter se h koncu zahvalil tudi zastopnikom tiska, naglašajoč, da se veterinarji zavedajo njegove važnosti. Prav prijetno je bil tudi iznaden, ker je ljubljanski tisk kongresu že vnaprej posvetil toliko pažnje.

K besedi se je oglašil minister g. Ivan Pucelj. Poudarjal je, da je nekako ožje povezan z veterinarji. Ko je bil pred 12. leti

Čast mi je v imenu kmetijskega ministertva g. dr. Ljube Tomašiča izreči vam, gospod predsednik, in preko vas celokupnemu odboru ljubljanskega velesejma najiskrenejšo zahvalo, da je uvidel važnost veterinarske stroke in se potrudil prikazati važnost te stroke ne samo našemu seljaku, temveč tudi našim sosedom, ki nas zelo radi gledajo preko ramen kot manj vredne v pogledu veterinarstva. Baš tudi v Ljubljani, v bližini moje je mesto, da jim to pokažemo, da se sami prepričajo in vidijo, da smo glede veterinarstva na enaki stopnji kakor so oni in da se mora to v bodoče pri trgovinskih pogodbah tudi vpoštevati. S prireditvijo veterinarske razstave bo dosežen torej dvojni namen. Zato se vam še enkrat v imenu kmetijskega ministertva najiskrenejše zahvaljujem.

Po govoru načelnika g. Korošca so si častni gostje ogledali razstave in se o vseh zelo laskavi izražali ter izrekli prirediteljem priznanja.

mlad minister, je otvoril prvi kongres veterinarjev, drugič je bil na kongresu v Splitu in prijetno je vzradočen, da je danes na XII. kongresu, ki se takorekoč vrši v njegovi ožji domovini, v prelepi Sloveniji. Omenil je, da se je že od mladih nog zanimal za veterinarstvo, ki mu je prvi pouk in vzgojo dala knjiga domačega strokovnjaka Dularja. Glede pomena veterinarske organizacije je poudarjal, da je dober veterinar pravi blagoslov za svoj srez. Zaključil je s prepričanjem, da je dober veterinar vzgojen tudi v dobrem državljanskem duhu ter želel, da naj veterinarji nadaljujejo delo v započetem pravcu.

Drugi se je oglašil k besedi ban dr. Marušič, poudarjajoč, da je srečen in zadovoljen, da lahko pozdravi kongres kot ban drav. banovine. Izrekel je zahvalo zlasti veterinarjem v drav. banovini, želeč, da bi bil kongres nova pobuda in nov amot na delu za dobrobit našega naroda, zlasti pa našega kmeta. Zahvalil se je za pozdrav in obljubil, da bo tudi v bodoče podpiral teženje veterinarske organizacije.

V imenu ministra za poljedelstvo je pozdravil kongres načelnik veterinarskega oddelka g. Anton Korošec.

V imenu ljubljanske občine se je oglašil k besedi prof. Jarc, ki je poudarjal, da veterinarstvo ni važno samo za kmeta, temveč tudi za mestno prebivalstvo. Prof. Sekarž je v imenu veterinarske fakultete v Zagrebu obširneje govoril o pomenu veterinarstva kakor tudi fakultete same, ki budno spremlja vse njihovo delo. Poudarjal je, da je razstava, ki bo danes otvorjena, afirmacija veterinarskega dela. Veterinarji bodo vedno v vrsti onih, ki se bore za napredek in blaginjo naroda, oni so pa tudi, ki bodo vedno visoko nosili jugoslovenski prapor ter bodo znali braniti tudi svojo zemljo do zadnje pediti.

Zborovanje je še pozdravil v imenu Kmetijske družbe g. Detela, nakar se je predsednik vsem gostom ter udeležencem kongresa zahvalil za udeležbo ter jih pozval k otvoritvi veterinarske razstave na velesejmu.

XX. Zagrebški zbor

2.—11. septembra 1933.

Splošni mednarodni vzorčni velesej

Za vse vrste blaga a specialnim razstavami: Naše rude in kamne — Tekstilije in volna — Narodna domača obrt in šipe — Industrija živilskih potrebščin — Hotel — Hila — Kulinija — Radio

9. in 10. IX. 1933.

Velika banovinska razstava, v kateri sodelujejo: Naše rude in kamne — Tekstilije in volna — Narodna domača obrt in šipe — Industrija živilskih potrebščin — Hotel — Hila — Kulinija — Radio

25 letnica pevskega društva „Sava“ na Jesenicah

Poročali smo že, da proslavi pevsko društvo »Sava« na Jesenicah jutri svojo 25letnico z velikim pevskim praznikom, ki se ga udeležijo tudi društva Hubadove pevske župe JFS. Prometno ministertvo je dovolilo udeležencem proslave polovično vozino z odlokom MS Br. 18785. Cela vozovnica s potrdilom o udeležbi velja za brezplačen povratek. Pevec iz Ljubljane se odpelje na Jesenice s turističkim vlakom ob 5.10, odnošno z rednim ob 7.20. Popust velja od 31. avgusta do 6. septembra.

Curih, Pariz 20.28.5, London 16.37, New York 361.5, Bruselj 72.20, Milan 27.21, Madrid 43.15, Amsterdam 208.50, Berlin 128.40, Dunaj 72.87—57.80, Praga 15.33, Varšava 57.85, Carigrad 2.48, Bukarešta 8.08.

SAMO SE DANES IN JUTRI
razkošna opereta

CARIČINA PODVEZA

v glavnih vlogah
**LILIAN HARWEY
CONRAD VEIDT**

Predstave danes ob 4, 1/8 in 1/10.
Jutri ob 8, 5, 1/8 in 1/10.
Danes nov Paramountov zvočni
tednik.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Rudarsko delavstvo in volitve v DZ

V Trbovljah bo volilo 2627 volilnih upravičencev —
Potreba enotne fronte delovnega ljudstva

Trbovlje, 1. septembra.

Priprave za volitve v Delavsko zbornico so tudi v rudarskih revirjih v polnem teku. Te dni so bili sestavljeni volilni imeniki za obratna volišča ter predloženi glavnemu volilnemu odboru. Volilo bo v zapadnem obratu 828 volilnih upravičencev, v vzhodnem obratu 638, na dnevnem kopu Neči 211, na dnevnem kopu Dobri in separaciji 371, pri zunanjih obratih 373 in pri podjetju inž. Dukič in drug 206, skupno torej v Trbovljah okrog 2627 volilnih upravičencev.

Volitev se udeležijo najbrž vse tri pri Delavski zbornici registrirane delavske strokovne organizacije, in sicer Narodno-strokovna zveza, Zveza rudarjev Jugoslavije in Jugoslovanska strokovna zveza rudarjev, dočim nastopi Zveza privzemnih meščencev kot posebna volilna skupina v samostojni volilni kuriji. — Zaenkrat so sestanki, zborovanja in shodi zaradi obstoječih izjemnih okoliščin še nemogoči, vendar pa rudarsko delavstvo že sedaj med seboj prav živahno razpravlja o predstojajočih volitvah.

Kljub teži krizi, ki je zadnja leta delovnemu ljudstvu v rudarskih revirjih prizadejala največje gorje in prinesla najtežje preizkušnje, bodo tudi te volitve našle rudarsko delavstvo strokovno in stanovsko razdvojeno in neenotno. Voditelji našega delavstva se kaj radi ponašajo, da so strokovne organizacije in dravski banovini na višku in da se ima delavstvo prav tem zahvaliti, da je bilo v preteklosti obvarovano še hujših udarcev. Nočemo omalovaževati zaslug strokovnih organizacij za socialni podvig in napredek delavstva, toda pribiti moramo na drugi strani tudi, da je bila taktika delavskih voditeljev čisto pregrešna, ko je šlo za važne odločitve in akcije stanovskega značaja, ko bi bila nujno potrebna solidarnost vsega proletarijata, pa je to prepotrebno solidarnost razbila bodisi pretirana sebičnost posameznikov ali pa prevelika zagrizenost v političnih načelih, kar bi ravno pri strokovnih organizacijah ne smelo biti.

Ali bi danes pri tej izraziti delavski akciji ne bila mogoča ustanovitev enotne fronte delovnega ljudstva? Ali bi z ustanovitvijo enotne fronte ne pokazalo delovno ljudstvo, da je prišlo po tolikem trpljenju in pomanjkanju končno do prepiranja, da se od načel ne bo naslilo in da imajo danes že vsi več ali manj prazne želodce? Ali bi taka solidarna akcija vsega proletarijata ne bila najlepša manifestacija sloge in enotnosti ter mogoča zahteva po socialni pravičnosti v teh težkih časih? Delavstvo samo uvideva, da je treba temeljito obratovati s konzervativno in brezplodno preteklostjo ter poiskati nova pota, po katerih bo hitreje dospelo do boljše bodočnosti. Ta pot sicer ni dolga, niti pretežka, toda potrebno je, da krenejo na njo združene v tesno falango vse delovne množice, ker le v strnjeni enotni fronti bo uspelo širokim množicam proletarijata premagati vse ovire in zapreke na poti v boljše bodočnost.

Ni treba še posebej naglašati, da bi bilo povsem pogrešno nastopati v današnjih kritičnih časih z ločnimi kandidatskimi listami. Nujno je potrebno, da delavstvo dravske banovine vsaj pri tej izraziti delavski stanovski akciji nastopi v slogi in solidarnosti in da se po volitvah vse delavske stroke in panoge združijo in združeno bori za zboljšanje položaja, ne pa da s predstojajočimi volitvami započne mešedobno borbo za načela ene ali druge strokovne skupine, ki ločene in razkrojene v nesložni borbi itak ne pomenijo ničesar. To je prav živo pokazala tudi sedanja delovna doba večinskih organizacij, ki se bore prav za prav le za ohranitev dosedanjih socialnih pridobitev delavstva, uspehov pa so dosegle bore malo prav zato, ker je manjkala strokovna solidarnost med posameznimi strokovnimi skupinami.

Strokovne delavske skupine, registrirane v spletki Delavske zbornice, so dale te dni lep zgled stanovske in strokovne solidarnosti in strpnosti. Vse strokovne organizacije so namreč na skupni seji sklenile, da pri volitvah v Delavsko zbornico ne bodo nastopile ločeno, marveč so sklenile kompromis za enotno delavsko fronto. Jasno je, da bo ta solidarnost mogočeno odjeknila med delovnim ljudstvom širom naše države, ki ječ pod težo socialnih neprilic, ki jih doživlja v solidarnosti in slogi proletarijata je mogoča rešitev in zbol-

šanje težkega stanja, v katerem žive danes delovne množice.

Tudi pri nas bi ne bile posebne težkoče, treba je le dobre volje in strpnosti voditeljev. Za zgled pa si naj poleg spletske Delavske zbornice v ejo rudniške namene, ki so šli in bodo tudi tokrat šli združeni v enotni falangi v volitve, ne glede na nazore, mišljenje in prepričanje med nameščenci, ker je to politična in ne strokovna odnosno stanovska zadeva posameznikov.

Zato je nujno želeli, da se tudi delavstvo v dravski banovini združi pri teh volitvah v enotno fronto vsega delovnega ljudstva in da tako združeno dokaže, da ima enotne cilje in težnje, t. j. da v današnjih težkih časih ne zahteva drugega, nego socialno pravičnost in dovolj dela in kruha.

Delavstvo v rudarskih revirjih se čedalje bolj zaveda, da je edino v slogi moč, v neslogi pa propast. Zato bo pri volitvah stremelo za tem, da se sloga brezpozorno doseže, ker so zle izkušnje zadnjih let pokazale, da so neuspehi v strokovnih akcijah krivi oni voditelji, ki so sejali med delavstvo razdor bodisi radi osebnih ambicij ali pa načelnih nasprotov, od katerih pa delavstvo nikdar ne bo sito.

Zato naj si delavstvo rudarskih revirjev čim prej ustvari enotno strokovno fronto, ki je edina rešitev v teh težkih dneh.

Živilski trg

Ljubljana, 2. septembra.

Trg je bil danes dobro založen, bil bi pa še lahko mnogo bolje, če bi ne deževalo. Manj je bilo sadja, pa tudi jajc ni bilo nič malo. Zelenjave je bilo dovolj.

Pri mesarjih ni sprememb, razen da je mesa nekoliko več in da meščanom zadnje čase bolj diši. Cene se niso spremenile in se ne bodo. Druga se nam ni treba bati, kot da se bodo cene zvišale, kot so se n. pr. podražila jajca kar čez noč. Jčtarice so začele tožiti, da kakšni štrajkajo. Dražja niso bila jajca niti pozimi. Količ kaj lepa prodajajo po dinarju, najcenejša so pa po 75 par komad. To je zelo nenaraven skok pri cenah, če pomislimo, da so bila jajca še nedavno tudi po 50 par komad. Piščanci se pa niso podražili. Zdaj so precej tolsti, prodajajo jih po 25 do 30 Din par.

Na zelenjadnem trgu je nekaj še dovolj zgodnje, sočivja, jesenskega pa seveda na izbi. Kumare so še vedno v eliki modae in jih prodajajo temu primerno poceni; po 50 par do 1.50 Din komad. Stročji fižol je po 3 Din par, jčsi, sicer je pa zdaj že sezona pri koncu. Zeljnati glav je zelo mnogo, prodajajo jih po dinarju do 2 Din komad, dovolj je pa tudi ohrovtja po isti ceni. Prekupčevalci so zelo dobro založeni z dinjami, ki jih prodajajo po 2 Din.

Na sadnem trgu je bilo kljub slabemu vremenu precej sadja, čeprav precej manj kot sicer. Največ je bilo hrusk, ki so prodajali najlepše po 6 Din kg. V splošnem se tudi pri sadju cene niso spremenile. Malin je bilo tudi nekaj, rdečih po 3.50 Din liter, črnih pa po 1.50 Din. Prodajajo še zadnje borovnice po 1.50 Din liter. Začela se je sezona za koruške brusnice, ki jih gospodinjje rade kupujejo. Danes jih je bilo precej po 5 Din liter. Gob ni. Menda se bo začela sezona za nje zdaj, ko je napojil zemljo dober jesenski dežek.

Odprite pot!

Ljubljana, 2. septembra.

Ljubljana ima lepo okolico in si morejo privoščiti meščani, ki nimajo denarja za pospeševanje tujeskega prometa, prav lepe izlete v senčne gozdove Rožnika, Golovca itd. Golovec, katerega so obiskovali včasih le kostanjnarji, gobarji in borovničarji, je za krajše in daljše izprehode njen bolj in bolj tudi od takih, ki na njem ne iščejo tolažil za svoje želodce. Več jim je za prijeten in zdrav izprehod v senči, izpadek na energiji pa si poiščejo potem rajši ob njegovem vznožju, ki daje zavetišče številnim dobrim gostilnam. Sitno pa je pri tem tole: Prides z Golovca, recimo za Rakovnikom, skoraj v gostilni pri Plančarju si že, potreben počitka in okrepčila, pa vidiš tablo z napisom: Prepovedana pot! Zaprta pot pa je kolovoz, skoraj cesta — kar verjeti ne moreš, da bi te ne pustil lastnik zemljišča, ki je pot zaprl, v lastno gostilno z dvoriščne strani, napravil še kakih 100 korakov in stojiš pred visoko ograjo in pod balkonom nove vile. »Tukaj

ni pot, prosim nasaj! Šaprtolc te zaprosi balkon v slabi slovenščini in uboga meščanka para mora trudnih korakov nasaj do bajeja, se povzpne na Rakovnik, oblajana od vseh strani od hudih psov, in napravi ovinek nazaj do Plančarja, če so noge in pamet še pri volji za tako turo.

Kako skrbni gostilničar za dotok gostov, je njegova stvar in je gotovo priporočljivo, da se saplanka, če se boji gostov. Nekaj drugega pa je, če s tem sapira izhodne poti z Golovca, toliko propagiranega za izlete ljubljanskih meščanov. In je Ljubljana tudi tujako-prometno mesto — tudi tujec lahko zalde v tak neprijeten položaj, da ga ustavi tik ob cesti planke in balkon v slabi slovenščini: »Nasaj! Šaprtolc! Res ni priporočljivo! In še drugo vprašanje se pri tem vsiljuje: Kje neki imajo izhod tisti, ki stanujejo ob rakovniškem bajeju in za njim? In pa tisti posestniki Golovca, ki jim je edino priročen sedaj zaprt izhod?

Ali bi ne bilo umestno, da se pot zopet odpre, ker to niti v najmanjšem obsegu ne more škodovati lastniku! Če ne za vzorčni promet, pa vsaj za pešec! Za te pa prav gotovo, ker je to v interesu vseh ljubljancev, ki cenijo Golovec kot prijetno in zdravo šetališče!

Kmetijski praznik na Bledu

Bled, 2. septembra.

Pretekli teden so se pojavili po vsej dravski banovini zanimivi lepaki z lično vinjeto, delo našega priznanega umetnika v kmetijskih motivih akademičnega slikarja Maksimila Gasparija. Vinjeta kaže v sredi Bleskega jezera, na levi strani se vračata kosec in grabljava s pravkar opravljenega dela na travniku, na desni pa prihajata kmetički fant in dekle v narodnih nošah na

KMETIJSKI PRAZNIK NA BLEDU, ki naj na Mali Smaren 8. t. m. združi kmetijsko ljudstvo od blizu in daleč na svojem velikiolenem taboru na Bledu. Lepaki najvzajemno podoben spored, iz katerega posnemamo glavne točke.

Dopolodne ob 9 uri se vrši na razstavi, nem prostoru v Zaki razstava in premovalje gorenjske (pincegavke) goveje živine, ki jo priredijo združene kmetijski podružnice bleskega kota in o kateri bomo poročali še posebej. Dopolodne bodo udeleženci lahko porabili za vožnje s čolni po jezeru in na otok (poskrbljeno je za znižane cene), kakor tudi za izlete na Bleski grad.

Popoldne ob 1. uri (13. uri) se zbore narodne noše, okrašeni vozovi, skupine in konjeniki pred Bleskim domom, da ob 2. uri (14. uri) popoldne odkorakajo v slavnostnem sprevodu skozi Grad in Milno mimo kraljevega dvorca Surobora na slavnostni prostor v Zaki.

Po prihodni spreveda v Zako ob pol 3. uri popoldne se vrši javno kmetijsko zborovanje, na katerem bodo poročali gg. ministar dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj, ban dr. Drago Marušič in sreski poslanec Ivan Mohorič. O političnem in gospodarskem položaju. Sledili bodo govori senatorjev in poslancev iz dravske in drugih banovin.

Po zaključnem govoru ob 4. (ob 16. uri) priredi jahalno in dirkalno društvo na Bledu velike jesenske konjske dirke, katerih program smo že objavili in ki obetajo letos zanimati najširšo publiko, ker bodo tekli v kasu in galopu prvovrstni konji predvsem dravske banovine. Pričakujejo pa se tudi prijave iz sosedne savske banovine.

Po dirkah se vrši velika ljudska veselica v zeleni Zaki, ki jo nudi udeležencem vso zabavo in razvedriljo.

Vetopnila za razstavo, dirko in veselico 4 Din, sedeži na tribuni pri dirki po 10 Din.

Polovična vožnja dovoljena na ta način, da velja cel voznik listek v zvezi z legitimacijo, ki se bo dobila na veselitem prostoru v Zaki za brezplačen povratek.

Iz Trebnjega

— Razpored pridobnine. Davkoplačevalci, zavezani pridobnini, se obveščajo, da je čisti dohodek po predlogu davčne uprave ugotovljen. Vsak zavezanec ima pravico vpogleda v seznam, ki je pri občini razgledan vsem davkoplačevalcem na vpogled. V smislu določil zak. o neposrednih davkih se obveščajo vsi, da bodo seje davčnega odbora za končno odmero pridobnine za leto 1933 davčnih zavezancev občine Trebnje, dne 4. in 5. oktobra ob 8. uri v prostorih davčne uprave. Seje so tajne. Prisostvovati ji sme le davčni zavezanec, o katerem se razpravlja, da poda ustno ali pisмено svoje pomisleke proti odmeri pridobnine.

— Osebna vest. Ker je potekla dvomešna praktična služba gojencu železniške šole Novakoviču Vladimirju se je vrnil nazaj v Bled. Na njegovo mesto je premeščen iz Vuhreda-Marenberg prometnik Bruno Windisch, ki je službo že nastopil.

— Legitimacije za obisk velesejma v Ljubljani se še dolo pri občini ali postajni blagajni v Trebnjem. Z legitimacijo je dovoljen večkratni vstop na sejmšče in polovična cena pri potovanju po železnici. Nabavna cena Din 3.— doplačilo pri blagajni na sejmšču Din 27.—

— Občni zbor kmetijske podružnice. V nedeljo se je vršil v Trebnjem občni zbor kmetijske podružnice. Podružnični načelnik g. Joško Pavlin je ob otvoritvi ugotovil, da je število članstva letos padlo in je priporočil navzočim, da pridobivajo novih članov, ki imajo pri podružnici mnogo ugodnosti in koristi. Za blaginjkovega poročila je posneti, da dolguje podružnica Din 50.240 Kmetijski družbi za neplačana umetni gnojila. Gnojila so bila razdeljena članom, katerim pa zaradi slabe letine — suša — gnojila niso koristila in je tako ostal še dolg, ki ga ne morejo poravnati. Čistilnica za žito bo letos na razpolago v Trebnjem, v Lukovki in na Ponikvah. Občni zbor se je izrekel proti združitvi s podružnico Sevnica. V nadaljnjem so navzoči podali podružnici mnogo važnih predlogov, ki jih pošlje podružnica matiči. Izvoljen je bil za naslednje leto tale odbor: Joško Pavlin, načelnik; Josip Čeh, podnačelnik, Miklji Josip, tajnik; Eržek Anton, blaginjk. Opara Janez in Oražem Franc, odbornika. Za delegata in podružničnega zastopnika je bil soglasno izvoljen podnačelnik Josip Čeh iz Dol. Nemške vasi. Po-

družnici je zagotovljeno najlepše delovanje, pa vabi se neorganizirane posestnike, da pristopajo kot člani.

— Za kmetijski praznik na Bledu, ki je vsako leto 8. septembra je pri nas vedno mnogo zanimanja. Vse, ki se nameravajo udeležiti tega tabora, obveščamo, da kupijo pri odhodni postaji cel vozni listek do Bleda, ki velja z izkaznico, ki jo dobe udeleženci na zborovalnem prostoru, tudi za povratek. Posebnih legitimacij ni!

— Velik vlom. Pri posestniku Alojziju Lavriču v Šmavru so neznan storilec vlomili v hišo ter odnesli mnogo blaga v vrednosti nad 10.000 Din. Vlom je bil izvršen podnevi, ko so bili domači s doma. Vlomilec so vdrli zadaj z dvorišča. Pokradli so obleko, perilo, posteljino, tako da je oškodovanec ostalo le to, kar imajo na sebi. O drznem vladu so bili obveščeni orožniki v Dobričah, ki so uvedli obširno preiskavo. Vlomilce pa zasledujejo tudi vse orožniške postaje na Dolenjskem. Ljudstvo se pred nakupom ukradenih premetov opozarja, ker ni izključeno, da bodo vlomilec plen skušali prodati.

— Letna prireditve tukajšnjega geselnega društva bo na praznik 8. septembra, v vseh prostorih gostilne Josipa Pavlina. Društvo na to prireditve opozarja.

Sokol

Sokolska proslava
prestonolaslednikovega
rojstnega dne

Na podlagi sklepa seje župne uprave z dne 1. t. m. sklicujemo za torek, 5. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani sokolskega doma Sokola I. na Taboru v Ljubljani svečano sejo župne uprave in vseh uprav ljubljanskih sokolskih društev v počastenje 10-letnice rojstva Nj. Vis. prestolaslednika Petra, staroste SKJ. Seja bo pod predsedstvom župnega staroste. Pri svečanosti bo sodelovala tudi godba Sokola I.

Udeležba seje vseh članov župne uprave in vseh članov uprav ljubljanskih sokolskih društev je strogo obvezna. Poziva se pa tudi ostalo članstvo ljubljanskih sokolskih društev in Sokolstvu naklonjeno javnost, da se seje polnoštevilno udeleži.

Vsa ostala društva in čete širom teritorija naše župe pa ob tej priliki pozivamo, da izvrše proslavo 10-letnice rojstva Nj. Vel. prestolaslednika Petra, našega staroste v smislu tozadavne župne okrožnice in po lokalnih prilikah.

Kjer je dana možnost, naj se na predvečer rojstnega dne, t. j. 5. septembra 1933, zažgo kresovi, ki naj oznanjajo, da praznujemo Jugosloveni z največjo radostjo v srcu in z globoko vdanostjo do našega kraljevskega doma 10-letnico rojstva prvorojenca našega viteškega kralja — Ujedinitelja, našega ljubljanskega prestolaslednika in staroste našega jugoslovenskega Sokolstva.

V Ljubljani, dne 2. septembra 1933.

Uprava Sokolske župe, Ljubljana.
Stane Flegar s. r. dr. J. Pipenbacher s. r. tajnik starosta

Novo sokolsko društvo

Ljubljana, 2. septembra.

Velikasten pokrajinski zlet v Ljubljani je prijetno odjeknil tudi na deželi, kar kaže ustanjvanje novih sokolskih edinik. Tudi pod polhograjskimi Dolomiti hoče Sokol splesti svoje gnezdo ter ustanoviti v najkrajšem času novo sokolsko društvo kot predstražo na naši zapadni meji. Na inicitivno Sokola na Viču se je vršil pred kratkim sestanek delegatov bratskih društev iz zapadnega dela ljubljanskega sokolskega okrožja na Brezovici. Tega sestanka so se po svojih delovnih udeležila društva Vič, Kozarje, Dobrova, Notranja Gorica, Preseerje, Vrhnika, dočim se je društvo Borovnica oporavilo.

Sestanek je otvoril starosta brezovškega Sokola brat Jerec, ki je v kratkih in jedratih besedah pojasnil namen sestanka, ki ima nalogo prirediti okrožni propagandni izlet v Polhov gradec ter vzpodbuditi tamonjske narodnjake k ustanovitvi Sokola. Načelnik viškega Sokola brat Bruno Boršnik je poročal o javnem nastopu v Polhovem gradu. Izleta se udeležijo vse članstvo, naročajo in starejša deca v slavnostnih krojih, ostali v civilni obleki s sokolskim znakom. Udeleženci izleta se zberu okrog pol 12. pred Polhovim gradcem, odkoder krene povorka po vasi na telovadišče, kjer bo propaganden telovadni nastop, ki pa bo obsegal proste vaje vseh oddelkov in posebne točke bratskih društev. Zaradi otežkočenega prevoza telovadnega orožja bo orodna telovadba odpadla. Javen telovadni nastop se prične točno ob 13., ki bo trajal približno 1 uro, po kratkem odmoru in ogledu vasi bo sledil povratek domu. Za nastop se je dosedaj prijavilo 12 omenjenih društev 52 članov, 24 članic, 25 moškega in 14 ženskega naročajo za 50 moške in 50 ženske dece.

Izlet bo na praznik 8. t. m. Ker je izlet velikega pomena za razmah sokolske misli pod Dolomiti, vabimo brate in sestre kakor tudi ostalo občinstvo, da pohiti 8. septembra v Polhov gradec, da moralno podpre novo sokolsko društvo. Zdravo!

Nastop Sokola v št. Lovrencu ob Temenici

Trebnje, 2. septembra.

Lepa je Temeniška dolina po svojih naravnih krasotah, po svojih dolenskih posebnostih, ki na izletnika napravijo že pri prvem obisku najgloblji vtis, vendar je v tej dolini še mnogo krajev, ki so širši javnosti le malo ali prav nič znani. Dolenjski je podelila priroda najlepše vinske gorice zelene grče in livade, polne pestrosti in zanimivosti, ki so pa še neznane, kakor skriti zakladi.

Mala dolenska vasica št. Lovrenc ob Temenici je zaklad, izletnikom se neznani št. Lovrenc je globoko zvezan z našo zgodovino, mnoge najdbe iz starejših časov pričajo, da so v okolici bile naselbine že davno in da je št. Lovrenc kraj, skozi katerega so vodile vse ceste, pota in steze. Ljubka vasica iz katere je tudi izhodišče na Čatež, leži v izredno priključni pokrajini. Vsa žari v najpestrejših živih barvah, prijetno življenje je tukaj doma. Vedno šaljiv in zdrav narod prebiva tod in v okolici. Delavnost in klena volja ljudstva sta pokazala, da tiho delo največ ve-

lja. Značilno za št. Lovrenc, — izključno kmečko vas — a popolnoma kmečko okolico, je bila ustanovitev sokolskega društva.

Pred par leti, ko je bil z ustanovitvijo društva položen v tej dolini prvi temelj sokolstvu, so mnogi videli v delu kmečkih Sokolov le hipno navdušenje, ki običajno ne rodi uspehov. Pa se je spremenilo to navdušenje v trajno in uspešno delo in sokolsko društvo v št. Lovrencu polaga jutri že drugi javno račune o svojem delovanju, ki preseneča vse. Na protisoru br. Bregarja prireja mlado društvo svoj letni nastop, na katerem bodo telovadili vsi oddelki domačega in sosednjih društev. Telovadišče, opremljeno z lastnim orodjem, je še samo dokaz marljivosti društva. Še ved! Po dveh letih svojega obstoja so osnovali šentlovenčani gradbeni fond, ki je do danes že tako narasel, da je vprašanje gradnje sokolskega doma v št. Lovrencu gotovo dejstvo. Tako nam je ta do sedaj tako neznan kraj dokazal, da se je delalo, da je bilo to delo tiho, vztrajno in uspešno. Zato vabi jutri vse prijatelje Sokola, da prihite v št. Lovrenc in da priznajo vrednost delu, ki bo vodilo marljive roke k nadaljevanju dela, da dobimo v Temeniški dolini prvi sokolski dom, nov temelj mogočni zgradbi jugoslovenskega sokolstva.

Nastop se prične ob 14.30. Zveze vladkov v vseh smereh jako ugodne. Z izletniškim vlakom polovična voznina, kar bo posebno ugodno za udeležence iz Ljubljane, ki dopoldne napravijo lahko izlet na Čatež, popoldne pa prisostvujejo javnemu nastopu.

★ Sokol Sv. Jakob ob Savi priredi v nedeljo dne 3. septembra 1933 ob 15. uri pri bratu starosti Pečnikarju javen nastop. Po telovadbi prosta zabava, srečolov in ples. Ugodne avtobusne zveze izpred Mestnega doma. — Zdravo!

— Nastop gornjegrajskega Sokola. V nedeljo smo pa imeli v Gornjem gradu tako lep dan, da smo ga bili lahko veseli. Naš agilni Sokol nam je zopet pokazal s svojim lepim nastopom, kaj zmora pridnost in požrtvovalnost. Lepo je bilo videti našo dečo, ki je poleg svojih telovadnih točk izvajala igre z žogo, kar je dokaz, da vzgojitelji razumejo, da se deca ne sme vzgajati samo z disciplino, temveč da mora imeti tudi zabavo. Nato je nastopil moški in za njim ženski naraščaj, ki sta svoje točke dobro izvedla. Posebno moramo pohvaliti ženski naraščaj, ki ga je vzorno izvedla sestra vadiateljca, za kar ji gre vse priznanje. Za njimi so nastopili člani na orodju in na prostem, ki so se tudi dobro odrezali. Posebno moramo pa pohvaliti članice pri zadnji točki in tu gre vse priznanje sestri načelnici Mari Presečnikovi za njeno veliko požrtvovalnost. Končno je pa brat starosta dr. Rak z lepimi besedami zaključil lepo sokolsko prireditev. Veselja in radosti je pa bilo mnogo tudi še potem, saj se nam je tudi prižgala električna luč, ki smo jo zaradi popravila en mesec tako težko pogrešali. S prosto zabavo smo pa gotovo zadovoljili tudi naše letoviščarje, saj smo jih imeli letos mnogo.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 2. septembra, katoličani: štefan, kr. Miljeva; pravoslavni: 20. avgusta.

Jutri: Nedelja, 3. septembra, katoličani: Serafin, Lepa; pravoslavni: 21. avgusta.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica; Caričina podveza. Izredni občni zbor ima šentjakobsko pevsko društvo ob 8. večer v gostilni Marenče na Dolenjski cesti.

Otvoritev velesejma. Otvoritev veterinarske razstave. Razstava govodi montafonske pasme na velesejmu.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica; Caričina podveza. Kino Slika; Pesem noči. Kino Slika; Pesem noči. Opera; Pri belem konjku. Začetek ob 20. uri.

Ilirija; Austria, ob 17. na igrišču Ilirije ob Celovški cesti.

Razstava govodi montafonske pasme na velesejmu.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Kurač, Gosposvet-ska cesta 10; Mr. Sušnik, Marjin trg 5.

Izpod sita

in rešeta

Kakopak, še pohujšanje je treba dajati našim boljšim polovicam v teh težkih časih. Ze tako se dušiš v pregestem ozračju, če te je pa doletela nesreča, da si postal zakonski mož, ti naprtijo še to zlo. Po zraku smo jeli letati kar tebi nič meni nič. Še večerjo so se r-m tresle hlače pri misli, da bi jo mahnil med kavke, danes pa letamo med njimi kakor da smo tudi sami kavke. Pa bi to še ne bilo tako eliko, da ni jadranje po zraku morju tudi za spoznanje nevarno, kakor je jadranje po ravni cesti z avtomobilom ali tudi per pedes apostolorum, če ga imaš malo pod kapo. Avto se zaleti v konfin, sam zaključ vrtiš v graben, pa je nesreča tu. Tako je tudi v zraku. Tam se sicer ne more nikamor zalesti, pač pa lahko jadeš nazaj med ljudi in si polomiš svojega rojstva kosti. Zato je najpametnejše zavarovati jih, pa naj odgovarja za nje zavarovalnica, če se polomiš.

No in tako te zavarujejo tudi med kavkami kar za celih 200.000 dinarjev. Lju je božji, povejte mi no, kje pa najdete danes človeka, ki bi se ne polakomil takega kupčka tisočakov! Zdaj šele razumemo, da so potniška letala vedno tako dobro zasledena. Naše d-žestn oljše polovice naj nam opreste, če jim pišujemo v pospeševanju zračnega prometa levji del zasluge. Le pomislite, možiček popije zjutraj kavo doma, čez pol ure je p skrbn ženica že vesela vdova in im pod palcem 400.000 Din! Zapeljivo, da bolj ne more biti. Le škoda, da se oče pripetiti nobena nesreča v našem zračnem prometu. Se bo treba spoznameti s piloti in skovati z nji ml zarota.

Velesejem učinkuje magično, čudodelno

Kratek izprehod po bogato založeni jesenski prireditvi našega velesejma

Ljubljana, 2. septembra. Ne bojte se, ne bomo pisali o velesejmu, nego o čudežih, ki so se te dni zopet začeli goditi v Ljubljani kar po programu. O velesejmu rečemo le toliko, da je njegov pomen magičen ter da učinkuje že samo ime velesejem tako čudodelno, da moramo vsi govoriti o njem, hočeš nočeš. Ni stara pesem, kar vam nameravamo povedati, nego večno lepa melodija optimizma, podjetnosti, pristne slovenske korajže in židane volje. Trese se Ljubljana, odpira se vrata našega velesejma. To pomeni hkrati, da smo se zopet prerodili nenadno, da je Ljubljana živahna in vesela in da se vse koncentrirano na velesejmsko. Pojdemo še mi!

Že včeraj je bilo na velesejmu tako živahno, kot da je pol Ljubljane na njem. Treba je bilo pač pričarati celo vrsto razstav, ustvariti mala nebesa, oživiti začasne velesejmske poslovni center — skratka ustvariti nešteto čudež, pripraviti imenitno razstavo »Ljubljana v jesenju«. Težko se je odločiti, kaj bi si najprej ogledal in kam bi krenil med vrvenje ter nerazvorne pripravljavce. Toda nihče ne premišljuje, če pride na velesejem, ko je že odprt, ali ko ga še otvarjajo, ne premišljuje, v katero stran jo bo mahnil, nego se neadno znajde sredi vrvenja kjerkoli ter se povsem zatonji v čudeža in lepote. Na veterinarski razstavi smo že bili. Reporter se je ogne v velikem loku, kajti, če stopiš v paviljon I, je velika nevarnost, da se zabubiš v njem sredi ogromnega razstavnega gradiva. Obiskovalci se je pa seveda ne bodo izogibali, nego se bodo najbolj gnetli na nji. V paviljonu E so se seveda zasidrali zopet mizarji. Ta paviljon je njihov na večne čase. Nihče bi ne mogel pozabiti, da so bili razstavljali v njem mizarji prekrasne izdelke svojih rok. Sedanja mizarstva razstava bo imela estetski ali, če hočete, umetniški značaj. Pohištvo ni razstavljeno kot zgolj blago, obrtniški izdelki, nego je razstavljeno z okusom in po tehtnem presojanju. Posamezne kope se dele s poslikanimi stenami, učinkovitimi draperijami, ki so njih barve v slogu pohištva. Včeraj popoldne so še bili tu in tam pri delu slikarji, mizarji so pa začeli razstavljati pohištvo proti večeru.

Zelo živahno je bilo v paviljonu F, kjer tudi zavzemajo mizarji nekaj prostorov kot spomlad. Če bo tu in tam v tem paviljonu in kjer drugje razstavljeno isto blago kot spomladi, morate pomniti, da bo zdaj vse lepše. Povsod si lahko opazal, da so se aranžirji trudili s posebno vnamo, da so delali celo v ognju ljubezni do stvari in da so posvečali posebno pozornost estetski in učinkoviti strani aranžiranja. V paviljonu G bo združeno lepo s koristnim na vprav poetičen način. Ali naj naštevamo? Vzbudili bi vam strašansko hude skomine. Tu bo zelo pestro. Pletenine, perzijske preproge, galanterije, fotoaparati, radio, bakreni izdelki, Lutzove peči, kmetijska razstava, zelenjava, sočevje, mlečni izdelki, čebelarstva razstava, razstava selekcioniranih žitaric in kulturnih rastlin, razstava dalij itd. in kar je najvažnejše: razstava namiznih vin in tudi takšnih, ki jih bodo obiskovalci lahko takoj poodili po grlu. Tu je bilo že skoraj vse pripravljeno, samo vin še niso točili, kar je bilo pametno, da niso bili aranžirji še bolj nerazvorni. V drugi polovici paviljona H so zbrane skoraj vse dobrote tega sveta. Tu je že od nekdaj teren za razne tekoče in tudi druge sladkosti. Kdove koliko koga je, v katerih bodo polnili in praznili kozarčke. Vmes je tudi pisana razstava Krke, ki razstavlja vina in vabi obiskovalce, da naj spoznava Dolenjsko. Temu povablju se bodo nedvomno odzvali nešteti praktično — s pokušanjem vinčka in cvčka. V prvi polovici tega paviljona je veterinarska razstava. Tam se bomo ustavili ob drugi priliki, se pravi ob vsaki priliki, kajti mimo ne moreš iti, ne da bi obstal. Kot bi stopil v začarano kraljestvo, se ti zdi, ko se znajdeš v paviljonu N. Stena za steno se vrsti poslikava z modro barvo, z rdečim pasom pod vrhom, po sredi so po odprtine, polni loki z zlato obrobo. Notranost je zato nekoliko podobna cerkvi, zlasti še, ker so povsod nabožne slike, kamorkoli pogledaš. Cela garda umetnikov je v najživahnejši formi, razvrščajo slike med živahnim razpravljanjem, prestavljajo kipe, ogledujejo jih od vseh strani, primerjajo z umetninami poleg, povsem so zaverovani v svoje delo — tu pa gre v resnici za res. Ogromna grafika Toneta Kralja sega od tal do stropa. V ravni liniji stoji kipi Madon in raznem materijalu. Ob stenah so še slonele slike, ki so jih obešali pozno v noč. Zastopani so skoraj vsi naši umetniki. Menda ni nikogar, ki še ni poskušal upodobiti Madone. Že včeraj si presodil na prvi pogled, da je aranžma te razstave v dobrih rokah. Mladi prof. Olaf Globočnik, umetnik, je delal s privlačnimi rokavi in z odprtimi očmi. O slikarskih delih pa reporterji navadno ne govorijo. Morda bodo vedeli tem več povedati zopet vsi oni, ki so baje poklicani kot so bili lani, ko so se lasali zaradi umetniških nazorov, ki so se bolj negotovi kot politični. V sedanjem paviljonu imajo tudi umetniki besedo. Tu je razstava »Slovenska cerkev«, ki jo prireja Umetnostno zgodovinsko društvo s sodelovanjem Spomeniškega urada, tajnika g. Winterja in akad. slikarja Toneta Kralja. Tu je več kot, ki so skoraj povsem zaprte med seboj. Moderne črke, umerjena barva, razvrstitev koj in vse priča, da so na delu umetniki žage so še peke, vrvenje je bilo povsod, le v svoji kipi je g. Winter mirno razvrščal nabožne podobe, ki so po večini vse iz 18. stoletja. Poleg slovenskih je tudi nekaj inozemskih zaradi primerjave. Za strokovnjaka bo ta razstava poseben užitek, pa tudi marsikdo drugi si jo bo rad ogledal. Pri vstopu sta na levi in desni kipi, kjer je prikazana slovenska cerkev v zgodovini. Tone Kralj je pa zgradil tudi pravo kapelo sredi paviljona, ki kaže, kakšna je sodobna cerkev in v kateri smeri se bo razvijala umetnost te vrste. Poseben oddelek je tudi za cerkev v slikarji. Vsega vam pa seveda ne smemo povedati, da ne boste vedeli preveč.

Moramo vas še povabiti na gospodinjstvo razstavo, ki ima geslo, da red in snaga zdravju pomagata. V velikem paviljonu K je samo gospodinjstva razstava, ki jo je priredil odsek Splošnega ženskega društva, Zveza gospodinj, ki ji načeluje gospa Kraigherjeva. Kdo je najbolj delaven v Zvezi gospodinj, si lahko ugotovil včeraj na razstavi, kjer sta delali predsednica in tajnica brez oddiha. Ko si boste ogledali to razstavo, boste šele spredvideli, kako je velika in koliko dela je vložena v njo. Arh. Mesar je skrbel, da kaže raznovrstno blago po razvrstitvi tudi estetsko lice. Že včeraj popoldne je napravila razstava najbolj vti ter se je poznalo, da se prireditelje znajo res potruditi in da delajo z ljubeznijo do stvari. Razstava nam pokaže stanovanjsko ter kuhinjsko opremo, ki je glede na mnogo in red v stanovanju standardna. Razstavlja družba »Oprema« opremo sloga, kakršno vidimo v pritičnem lokalu nebotičnika. Trgovina žlender razstavlja blago za domače obleke. Tovarna Reich ima poleg čistilnice za perje (puh), kar je novost. Podjetje inž. Lenarčič z Vrhnike je položilo krasen dekorativen parket, kakršnega še menda ni videlo mnogo gospodinj v Ljubljani. Na tem parketu je razstavljena jedilnica tvrdke »Javor«. Parket čisti, da pokaže nov prepravat za voščene parketov, podjetje »Lustra«. Voščilo »Lustra« briga po podu, kar je zelo praktično, da se gospodinjji ni treba plaziti po tleh. Sledi vzorna kuhinja s pilnskim štedilnikom (tvrdka Korn) in kopalnico. Nasproti imajo prireditelje prijeten in lep literarni kotiček, kjer bodo prodajale gospodinjstvo literaturo. Načelnica ZG je spisala baš ob priliki razstave potrebno brošuro o pranju, ki jo bodo prodajali na razstavi po malenkostni ceni. Na razstavi pa bodo tudi deli brezplačno milo. Če bo torej za ogled

razstave malenkostna vstopnina, bodo pri obiskovalci povsem na svojo račun. Gospodinjje bo neovorno zelo zanimalo pranje na tri različne načine, na pogon s pilnomo, na električni pogon in v primeru s tem ročno pranje. Dotim za moderno pranje na pogonsko silo ni treba nobenih posod in robotije, je treba za ročno pranje za cel voz šare. Prikazano bo tudi, kako je treba čistiti čevlje (»Peko«), umivati zobe, noge (Gregorič) itd., tvrdka Kete bo pa opremila moško omaro. V posebnih kipi so sredstva za čiščenje stanovanj ter uničevanje mrčesa. Svoje bojno orožje je tudi razstavil mestni fizikar.

Približno tretjino paviljona zavzema razstava Splošnega ženskega društva namaga. Tu bo marsikdo ostrmel. Omeniti moramo vsaj ob tej priliki krasne perzijske preproge domačega izdelka. Mnogi najbrž ne vedo, da znajo naše žene izdelovati tako krasne preproge in bi jim niti ne prišlo na misel, da so to domači izdelki. Samo ta oddelek zasluži, da bi spregovorili posebej o njem. Razstavljeno je pa še nešteto lepih in koristnih predmetov, ki so pa narejeni iz samih ostankov volne, krpic itd. Občudovati moraš iznajdljivost in varčnost gospodinj, ki znajo delati takšne čudeže iz navidez ničvednega blaga. Na svidenje vrle gospodinj!

Pod pristržkom paviljonov F in G so razstavljene lepote govejega plemena, krasne krave montafonske pasme. Nad 80 jih je in vse so toleste in izvrstne mlekarice. Vmes je pa tudi nekaj bikov, ki so tudi po svoje »postavni«.

Na koncu nam je ostalo samo veselje. Sicer je ves velesejem vesel, ker je tako imeniten, vendar je veselili prostor kraljestvo zase, ki zasluži, da bi začeli posebno poglavje. Moramo samo povedati ob tej priliki, da bo na njem posebne vrste avtodrom, ki so ga zgradile ljubljanske tvrdke. Vrijete bo pa prava senzacija za ljubljane, ne le za velesejme. Ob veseljenju prostoru tabore tudi skavti v pristnih šotorih. Pravijo pa, da vseeno ne nameravajo spati v njih. Kako tudi, ko so tam vse noči bele!

L. 1813 je začel učiti na kirurški šoli v Olomuci kot profesor, l. 1820 je bil imenovan za deželnega živnozdravnika za Moravsko, l. 1822 pa za akad. profesorja na živnozdravniški visoki šoli na Dunaju, kjer je deloval do l. 1852. Umrl je kot direktor višje veterinarske šole na Dunaju l. 1853. Spisal je več knjig, ki so razstavljene na razstavi. Dr. Simon Strupar je se tudi rodil v Kranju, in sicer l. 1813, znan je kot živnozdravnik in akad. profesor. Šolal se je v Kranju in v Ljubljani, na Dunaju je pa promoviral ter postal diplomirani magister veterine. L. 1844 je bil imenovan za deželnega živnozdravnika za Ilirijo s sedežem v Celovcu, čez nekaj let se je preselil v Ljubljano, l. 1855 je pa bil imenovan za rednega profesorja na univerzi v Pragi. Na Češkem je dobro organiziral veterinarstvo. Napisal je knjigo Živnozdravstvo, ki je izšla dvakrat — Oče Bleiweis je pa dovolj znan in je naš najznamenitejši veterinar. Njegova dela imajo veliko vrednost še sedaj. Izredno pomembna je zlasti izmed njegovih nešteti del knjiga »Praktisches Heilverfahren bei den gewöhnlichen innerlichen Krankheiten des Pferdes etc.«, ki je doživela 5 izdaj. Bila je prva nemška knjiga, ki je obravnavala ta predmet, se pravi, da je Slovanec prvi napisal Nemcem zelo potrebno knjigo.

V slovenščini je izšlo v 18. stoletju več knjizic, prevodov iz nemške veterinarske literature, prevajalci se pa niso podpisovali in ne moremo ugotoviti kdo so bili. Takšne knjizice vidimo tudi v vitrini na razstavi. Imajo takšne naslove (zajemite sapo!): »Bukuvze od shvinskih bolesni sa kmeteske ludy od Jannesa Gottlieba Wolffejna, 1784.«, »Bukuvze od shvinskih bolesni sa kmeteske ludy od Jannesa Gottlieba Wolffejna, 1784.«, »Bukuvze od shvinskih bolesni sa kmeteske ludy od Jannesa Gottlieba Wolffejna, 1784.« (Licealna

delek na razstavi sam na sebi, da pridete občudovati veterinarsko razstavo.

Dolenjska kapljica
Zdaj Dolenjska na velesejmu ni tako bogato zastopana, kakor je bila spomadi, ko nam je društvo »Krke« razkazalo vse razkošno bogastvo prelestne dolenjske pokrajine, njenih romantičnih gradov, prijaznih mest in trgov, prijetnih letovišč, itd. Pač pa nam neumorna »Krke« ponovno nudi priliko, da poskusimo in si privoščimo kozarček njenih izbornih in doslej razen čevika le premalo znanih vin. In vendar ima Dolenjska, kar nam dokazujejo pri »Krki« razstavljena vina, vse pogoje, da postavi na trg vina, ki lahko konkurirajo ne le z domaćimi, temveč specialno v finih buteljčnih vinih tudi z vsemi inozemskimi vini.

Seveda se dajo taki uspehi doseči na naši dolenjski grudi le z umnim vinogradništvom in strokovnim kletarstvom, česar pa še vedno niso zadostno videli mali vinogradniki, ki le preradi gledajo pri svojem prideleku bolj na količino, kot na kakovost. Namen razstave »Krke«, ki bo točila poleg prvovrstnega čevika in dolenjske črnine tudi najfinjša buteljčna vina iz banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, je opozoriti občinstvo na našo dolenjska vina, naše producente pa na dokazano možnost, do katere lahko izboljšajo svoj pridelek.

Banovinska kmetijska šola na Grmu nam je vzgajala že dokaj vzornih gospodarjev in vseh panogah našega kmetijskega gospodarstva, je pa po svoji legi sredi vinorodnih krajev, posebno poklicana, da nam vzgoji vzorne vinogradnike. Pa tudi društvo »Krke« katerega glavni namen je vsestransko pomagati Dolenjski, bo posvečala temu vprašanju največjo pozornost ter skušala s strokovnimi predavanji dvigniti dolenjsko vinogradništvo na ono stopnjo, ki mu po ugodni legi ter rodovitni zemlji pripada. Že z spomladanskega velesejma poznamo izborni dolenjsko kapljico, ki jo bo »Krke« točila tudi zdaj v paviljonu H.

Nov krajevni odbor „Krke“
Ljubljana, 2. septembra. Društvo »Krke« gre v svojem plodonosnem delovanju od uspeha do uspeha. Prvo leto je bilo delovanje »Krke« prvenstveno kulturno, drugo leto je pa posvečeno sistematičnemu organizatornemu delu, zlasti ustanavljanju krajevnih odborov, ki naj bodo razporejeni po vsej Dolenjski, da bo matic v Ljubljani delo olajšano. Da so se Dolenjski končno zagnali in da prav razumejo pomen »Krke« za svojo bodočnost, priča veliko zanimanje za društvo, izraženo v ustanavljanju krajevnih odborov po večjih dolenjskih krajih.

Predsednik »Krke« dr. M. Perko
Snoči je bil ustanovljen krajevni odbor »Krke« na Grosupljem. V znani Rusovi gostilni se je zbralo lepo število domačinov, ki jih je pozdravil v kratkem nagovoru predsednik »Krke«, g. dr. Milan Perko, poudarjajoč, da je »Krke« strogo nepolitično društvo, ki sprejema odprtih rok vsakega, kdor boše nesebično delovati za gospodarsko in kulturno povzdigo Dolenjske. Tajnik »Krke«, g. Anton Podbevšek je pojasnil zborovalcem društvena pravila, namen in delokrog krajevnih odborov in razne druge, društveno delovanje zadevajoče podrobnosti. Po kratkem odmoru je bila z odobravanjem sprejeta lista odbora novega krajevnega odbora, kakor sledi: predsednik ravatelj tovarne Motvoz Metod Dular, podpredsednik zdravnik dr. Podkornik, tajnik stud. tur. Jože Hočvar, blagajnik gđ. zasebna uradnica Irma Polakova, odborniki pa gg. Jože Perme, župan v Ponovi vasi, Alojzij Žitnik, župan, Franc Javornik, mesar in posestnik, Filip Maru, lektoromster, Gustav Ferjan, šolski upravitelj, gđ. Pavla Rusova, zasebnica, Martin Zupančič, agronom, Anton Adamič, posestnikov sin in Anton Ravnhart, župnik. Predsednik dr. Perko se je po volitvah prisrčno zahvalil udeležencem za veliko zanimanje in veselje do dela za »Krke«, izražajoč trdno prepričanje, da bo krajevni odbor na Grosupljem uspešno in plodonosno deloval.

Novemu krajevnomu odboru želimo v delu za Dolenjsko obilo uspehov in preproščani smo, da bo tudi Grosuplje kmalu čutilo blagodejne posledice propagande za naše lepe dolenjske kraje. Saj pa Grosuplje to tudi v polni meri zasluži.

Tabor „Krke“ na Trški gori
Novo mesto, 2. septembra. Za petek 8. t. m. je napovedan na Trški gori tabor »Krke«. Tabor se prične ob 11. dopoldne po obeh slovenskih mašah, od katerih se bo ena darovala v cerkev, druga pa znanj. Govorila boša za centralni odbor »Krke« iz Ljubljane predsednik dr. Perko in tajnik Podbevšek, za krajevni odbor »Krke« v Novem mestu pa župan dr. Režek. Za tabor vlada v Novem mestu in v okolici veliko zanimanje. Tiščeglave množice privlači na ta dan že tradicionalno žegnanje. Letos pa se obeta še posebno velika udeležba. Saj se bo na taboru govorilo o preporodu Dolenjske, za katerim stremi »Krke«.

Na taboru bo novomeška podružnica SPD pod vodstvom agilnega predsednika dr. Ivanetiča prodajala srčke iz leta z napisom »Tabor, Krke 8/9. 1933. na Trški gori.« Čisti dobiček bo šel za gradbo planinskega doma na Gorjaneh. Zanimivo je da bo okt. Ljubljanskega

delek na razstavi sam na sebi, da pridete občudovati veterinarsko razstavo.

Dolenjska kapljica
Zdaj Dolenjska na velesejmu ni tako bogato zastopana, kakor je bila spomadi, ko nam je društvo »Krke« razkazalo vse razkošno bogastvo prelestne dolenjske pokrajine, njenih romantičnih gradov, prijaznih mest in trgov, prijetnih letovišč, itd. Pač pa nam neumorna »Krke« ponovno nudi priliko, da poskusimo in si privoščimo kozarček njenih izbornih in doslej razen čevika le premalo znanih vin. In vendar ima Dolenjska, kar nam dokazujejo pri »Krki« razstavljena vina, vse pogoje, da postavi na trg vina, ki lahko konkurirajo ne le z domaćimi, temveč specialno v finih buteljčnih vinih tudi z vsemi inozemskimi vini.

Seveda se dajo taki uspehi doseči na naši dolenjski grudi le z umnim vinogradništvom in strokovnim kletarstvom, česar pa še vedno niso zadostno videli mali vinogradniki, ki le preradi gledajo pri svojem prideleku bolj na količino, kot na kakovost. Namen razstave »Krke«, ki bo točila poleg prvovrstnega čevika in dolenjske črnine tudi najfinjša buteljčna vina iz banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, je opozoriti občinstvo na našo dolenjska vina, naše producente pa na dokazano možnost, do katere lahko izboljšajo svoj pridelek.

Banovinska kmetijska šola na Grmu nam je vzgajala že dokaj vzornih gospodarjev in vseh panogah našega kmetijskega gospodarstva, je pa po svoji legi sredi vinorodnih krajev, posebno poklicana, da nam vzgoji vzorne vinogradnike. Pa tudi društvo »Krke« katerega glavni namen je vsestransko pomagati Dolenjski, bo posvečala temu vprašanju največjo pozornost ter skušala s strokovnimi predavanji dvigniti dolenjsko vinogradništvo na ono stopnjo, ki mu po ugodni legi ter rodovitni zemlji pripada. Že z spomladanskega velesejma poznamo izborni dolenjsko kapljico, ki jo bo »Krke« točila tudi zdaj v paviljonu H.

Nov krajevni odbor „Krke“
Ljubljana, 2. septembra. Društvo »Krke« gre v svojem plodonosnem delovanju od uspeha do uspeha. Prvo leto je bilo delovanje »Krke« prvenstveno kulturno, drugo leto je pa posvečeno sistematičnemu organizatornemu delu, zlasti ustanavljanju krajevnih odborov, ki naj bodo razporejeni po vsej Dolenjski, da bo matic v Ljubljani delo olajšano. Da so se Dolenjski končno zagnali in da prav razumejo pomen »Krke« za svojo bodočnost, priča veliko zanimanje za društvo, izraženo v ustanavljanju krajevnih odborov po večjih dolenjskih krajih.

Predsednik »Krke« dr. M. Perko
Snoči je bil ustanovljen krajevni odbor »Krke« na Grosupljem. V znani Rusovi gostilni se je zbralo lepo število domačinov, ki jih je pozdravil v kratkem nagovoru predsednik »Krke«, g. dr. Milan Perko, poudarjajoč, da je »Krke« strogo nepolitično društvo, ki sprejema odprtih rok vsakega, kdor boše nesebično delovati za gospodarsko in kulturno povzdigo Dolenjske. Tajnik »Krke«, g. Anton Podbevšek je pojasnil zborovalcem društvena pravila, namen in delokrog krajevnih odborov in razne druge, društveno delovanje zadevajoče podrobnosti. Po kratkem odmoru je bila z odobravanjem sprejeta lista odbora novega krajevnega odbora, kakor sledi: predsednik ravatelj tovarne Motvoz Metod Dular, podpredsednik zdravnik dr. Podkornik, tajnik stud. tur. Jože Hočvar, blagajnik gđ. zasebna uradnica Irma Polakova, odborniki pa gg. Jože Perme, župan v Ponovi vasi, Alojzij Žitnik, župan, Franc Javornik, mesar in posestnik, Filip Maru, lektoromster, Gustav Ferjan, šolski upravitelj, gđ. Pavla Rusova, zasebnica, Martin Zupančič, agronom, Anton Adamič, posestnikov sin in Anton Ravnhart, župnik. Predsednik dr. Perko se je po volitvah prisrčno zahvalil udeležencem za veliko zanimanje in veselje do dela za »Krke«, izražajoč trdno prepričanje, da bo krajevni odbor na Grosupljem uspešno in plodonosno deloval.

Novemu krajevnomu odboru želimo v delu za Dolenjsko obilo uspehov in preproščani smo, da bo tudi Grosuplje kmalu čutilo blagodejne posledice propagande za naše lepe dolenjske kraje. Saj pa Grosuplje to tudi v polni meri zasluži.

Tabor „Krke“ na Trški gori
Novo mesto, 2. septembra. Za petek 8. t. m. je napovedan na Trški gori tabor »Krke«. Tabor se prične ob 11. dopoldne po obeh slovenskih mašah, od katerih se bo ena darovala v cerkev, druga pa znanj. Govorila boša za centralni odbor »Krke« iz Ljubljane predsednik dr. Perko in tajnik Podbevšek, za krajevni odbor »Krke« v Novem mestu pa župan dr. Režek. Za tabor vlada v Novem mestu in v okolici veliko zanimanje. Tiščeglave množice privlači na ta dan že tradicionalno žegnanje. Letos pa se obeta še posebno velika udeležba. Saj se bo na taboru govorilo o preporodu Dolenjske, za katerim stremi »Krke«.

Na taboru bo novomeška podružnica SPD pod vodstvom agilnega predsednika dr. Ivanetiča prodajala srčke iz leta z napisom »Tabor, Krke 8/9. 1933. na Trški gori.« Čisti dobiček bo šel za gradbo planinskega doma na Gorjaneh. Zanimivo je da bo okt. Ljubljanskega

Zvona ob tej priliki prvič pol korajžnico, ki jo bo »Krke« najbrže proglasila za svojo himno. O tej korajžnici se že vesepovedo govori. Besedilo je zložil Novomeščan g. Viktor Markič, sodni uradnik v Ljubljani, komunalni pa je g. Niko Bučar, znani glasbenik, istotako Novomeščan.

Trojni jubilej ravnatelja Josipa Christofa

Ljubljana, 2. septembra. Trojni jubilej praznuje v tekočem mesecu ravnatelj znanega učnega zavoda v Ljubljani Josip Christof, in sicer svoj 70. rojstni dan, 30letnico svoje privatne šole »Christofov učni in vzgojevalni zavod v Ljubljani« in pa 50letnico mature.

Jubilant je bil rojen 1863. v Metliki, maturiral je leta 1883. v Ljubljani, kjer je tudi položil učiteljski usposobljenosti izpit. Pozneje je služboval kot privatni učitelj in v notarskih ter odvetniških pisarnah, nazadnje 10 let kot pisarniški ravnatelj v odvetniški pisarni pokojnega odvjetnika dr. M. Pirca. Obenem je bil pa lastnik javne koncesionirane informacijske pisarne. Ta čas se je pripravil na ustanovitev prvega slovenskega trgovskega tečaja ter ga je leta 1903. tudi ustanovil. Iz malih začetkov se je zavod razvijal in dosegel svojo današnjo višino. V 30 letih resnega in smotrenega dela je g. Christof tako izpopolnil svojo šolo, da lahko tekmuje tudi s slavnimi inozemskimi zavodi. Število gojenk in gojencev je od leta do leta naraščalo. V prvem desetletju je poselel zavod 1.034 gojencev in gojenk, v drugem 2.508, doslej je pa absolviralo zavod že nad 4.500 gojencev in gojenk, ki so zdaj po vseh krajih naše domovine v dobrih službah.

Jubilant se pa pridno udeležuje v javnem življenju in je bil za svoje delo tudi odlikovan. Leta 1908. je ustanovil v Ljubljani samostojno društvo odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko ter mu je bil več let predsednik. Vseh svojih šest otrok je dobro preskrbel, tako da lahko z zadovoljstvom zre na svoje delo. Želimo mu, da bi vesel, zdrav in krepak še dolgo užival sadove svojih pridnih rok.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tače lagodno milo iztrebljenje črevesja.

Naše gledališče

OPERA
Začetek ob 20.
Nedelja, 3. septembra ob 20.: Pri belom konjicku, opereta, Irven. Zaitane cene.

Nedeljska operetna predstava. V nedeljo dne 3. septembra se poje v operi Benatzkeova opereta »Pri belom konjicku«. Glavne vloge so v rokah gospe Poličeve ki poje gostilničarko pri »Belem konjicku«, njen plačilni natakar je g. Gostič, fabrikant Matevž Kotenina g. Zupan, njegova hčerka ga. Spanova, advokat dr. Karlin je g. Magolič. Stanislava Šušteršiča poje g. Peček. Ostala zasedla kakor pri lanskih vpriporitvah. Opereta je izvrstna, prina hvalnihih zapletjenj, melodije pa so izredno posrečene. Režija je prof. Šestova. Za nedeljsko predstavo veljajo znižane operne cene od 30 Din navzdol.

Da bo več orehov

Ljubljana, 2. septembra. Zaradi velike gospodarske vrednosti orehovega lesa in ploda je nujno potrebno, da se oreh razmnožuje in sadi v čimvečji meri. Orehe je saditi prvenstveno na onih krajih, kjer glede na ugodne talne in klimatske razmere prav dobro ali vsaj zadovoljivo uspevajo. Velika gospodarska vrednost in katastrofalno znižanje števila orehovih dreves zaradi pozebe v zimi leta 1928-29. nalaga vsem merodajnim čimteljem dolžnost, da delajo intenzivno na tem, da se število orehovih dreves v naši banovini znatno poveča. V ta namen se bo naša banovina razdelila v kraje ali rajone, kjer oreh prav dobro uspeva. V kraje, kjer oreh dobro uspeva. Vse občine so obveščene, da o takih krajih na njih področju obveste banovino.

Nadalje bo banska uprava nabavila tudi orehovo seme. V to svrhu oreh (seme) ne sme biti sušen v peči ali sušilnici, temveč na soncu in izključno le zdrav plod. Kmetovalci, ki bi imeli pravilno na soncu sušeno seme na prodaj, naj pošljejo jeseni po 25 dkg takega semena kot vzorce na pristojna sreska načelstva, da jih predlože banski upravi v Ljubljani. Interesent-prodajalec mora imeti vsaj 30 kg takega semena na prodaj, da pride pri odkupu v poštev. Velja pa samo za seme mehko lupinastih orehov. Navesti je količino in ceno za kg že pri pošiljki vzorca. Ta semena se bodo nakupovala komisijsko. Priporočamo vsem, ki goje orehe, da se prijavijo tozadevno pri pristojnih občinah.

Bolje bo.
— Možiček, dovoli mi odpotovati za mesec dni v Dubrovnik. Tam bom vse noči sanjala o tebi.
— Mami se pa zdi, da bo bolje, dušica, če ostaneš doma in boš sanjala vse noči o Dubrovniku.

Aparati za bakteriološko kontrolo mleka

Janeza Bleiweisa in Antona Hayneja. Slika tretjega živnozdravnika, ki si je tudi pridobil za naše veterinarstvo velikih zaslug, dr. Simona Struparja, pa nimajo. Na steni je tudi pregleden popis s kratkimi življenjskimi podatki naših znamenitih živnozdravnikov, izmed katerih so mnogi malo znani in neupoštevani. Kdo je n. pr. Anton Hayne? Pri nas ga poznamo samo kot dobrega slikarja, da je pa bil še mnogo znamenitejši veterinar, ni vedel doslej nihče. Dr. med. brim. Ant. Hayne, živnozdravnik, akademski profesor in imeniten slikar, se je rodil 17. I. 1786 v Kranju. Human, kirurški je študiral v Ljubljani in postal magister chirurg. Na Dunaju je nadaljeval študije na l. 1811 correpetitor (adjunkt ali asistent).

knjiznica.) — Bukve od Kig inu Boleson Goveje Shrivine tih Ovaz inu Svin popirne se sa Kmete na povelje te nar vikehi Gopodeke od Joannesa Wolffejna Direktorja sa Arzije, inu Ranzelnoff, Direktorja inu vuzhenice ehvinke arzije v zesarakim krajevim shpitali sa shivino na Dunaji. V Lublani, per Ignaziu Kleimajerju 1792.« — »Podvuzhenje zhes nekatere kuhne inu nevaru bolesni zashne domazhe shivine inu vshia tajisto varati inu odshavit.« V Zelli 1810. »Takšnih bukvic je še več. Znameniti pa je tudi prva številka Kmetijskih in rokodelskih novic, ki so prvič izšle, v eredu 5. malega srpana 1848.« Vseh posebnosti ne moremo naštet, a upamo, da jih obiskovalci ne bodo opregledali. Saj zasluži že ta od-

STRMELI BOSTE, OČARANI BOSTE, KO BOSTE SLISALI

JANA KIEPURO
NAJSLAVNEJŠEGA SODOBNEGA PEVCA TENORISTA V SENZACIJO.
NALNEM EDINSTVENEM VELEFILMU

PESEM ZATE

Dnevne vesti

Izpremembe v državni službi. Imenovani so za policijske stražnike pri upravi policije v Ljubljani policijski stražniki in pripravniki Anton Boh, Franc Gruden, Franc Zadnikar in Zore Dominik; Franc Molc se ne smatra za sprejeteja v službo pri predstojništvu mestne policije v Mariboru, ker se v predpisnem roku ni javil na službo; premeščeni so na lastno prošnjo zaščitna sestra A. Arko iz zdrav. doma v Murski Soboti na drž. šolsko polikliniko v Ljubljani, po potrebi službe pa zaščitna sestra Leopoldina Kopač iz šolske poliklinike v Novem mestu v državno šolsko polikliniko v Ljubljani in zaščitna sestra Helena Mastnak iz zavoda za zdravstvo zaščitno mater in dece v Ljubljani v zdravstveni dom v Murski Soboti.

Iz banovinske službe. Izpreminja se odlok, s katerim je imenovana zaščitna sestra Teodora Azman-Vovk, v toliko, da je imenovana za zaščitno sestro uradniško pripravnico pri državni šolski polikliniki v Kranju in ne pri zdravstvenem domu v Trzinu; za banovinskega arhivskega uradnika pri banovinski zalogi šolskih knjig v Ljubljani je imenovan banovinski zvanik Stanko Kosmač. Premeščeni so sreski kmetijski referent Janko Dolinar od sreskega načelstva v Celju k sreskemu načelstvu v Slovenjgradcu, banovinski cestni nadzornik Serafin Saksida od tehničnega razdelka sreskega načelstva v Ljubljani k sreskemu cestnemu odboru v Litiji in sreski kmetijski referent Franc Vernig od sreskega načelstva v Celju; sprejeta je ostavka, ki jo je podal na banovinsko službo, banovinski zdravnik združene zdravstvene občine v Cankovi dr. Leopold Ukmur.

Notarske vesti. Dr. Dušan Senčar je prenehal 31. avgusta poslovati kot notar na razpoložljivost v Prevaljah in prišel 1. septembra poslovati kot novopostavljeni javni notar v Prevaljah. Vršilec dolžnosti javnega notara v Ljutomeru Saša Gregor je prišel poslovati kot novopostavljeni javni notar v Ljutomeru 1. septembra.

Razpisani službi. Pri okrožnem sodišču v Celju se odda mesto pisarniškega uradnika 10. in 11. položaja skupine. Prošnje je treba vložiti do 13. t. m. Občina Jesenice razpisuje službo gozdnega čuvaja. Prošnje je treba vložiti do 7. t. m.

Konkurzi, prisilne poravnave in posredovalna postopanja. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 21. do 31. 8. 1933 sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta): Otvoritve konkurzov: v dravski banovini 2 (3), drinski 1 (1), dunavski 2 (2), moravski 1 (1), vardski (2), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (—). Otvoritve prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (11), savski (5), vrbški (1), primorski (4), drinski (3), zetski (1), dunavski (3), vardski (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—). Otvorjena posredovalna postopanja, dokler jih je bilo društvo javljeno: v dravski banovini 5, savski 32, primorski 1, drinski 4, zetski 1, dunavski 4, moravski 2, vardski 1. — Odpravljeni konkurzi: v dravski banovini 2 (1), savski 3 (1), vrbški (1), zetski 1 (1), dunavski 7 (1), moravski (2), vardski (1), Beograd, Zemun, Pančevo (1). — Odpravljen prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (5), v savski 2 (4), primorski (2), drinski (3), zetski 2 (—), dunavski 1 (5), Beograd, Zemun, Pančevo (1).

Veliko potovanje »Kraljice Marije« po Orijentu. Letošnje veliko jesensko potovanje parnika »Kraljica Marija« po vzhodnem mediteranu se začne 13. sept. iz Benetk in 14. septembra iz Splita. Na tem potovanju se bo ladja ustavila na najbolj znanih pristaniščih, kot so: Pirene (za obisk Aten in njenih izkopov), Carigrad (z vožnjo skozi Bospor do Crnega morja), Rhodos, Beyrouth (možnost izleta v Baalbek in Damask), Jaffa (za obisk Jeruzalema, Betlehema itd.), Port-Said (Sueski kanal, Aleksandrija — možnost obiska Kaira, sfing in piramid), Dubrovnik, Split in konča v Benetkah. Potovanje bo trajalo celih 24 dni. Izleti na kopnem so posebno organizirani ter se za njih plača posebna taksa. Cena potovanja je od Din 5.200 naprej. Informacije daje: Putnik, Ljubljana za nebotičnikom.

Veliko zanimanje za zdravniški kongres v Crikvenici. Za letošnji zdravniški kongres v Crikvenici vlada med našimi zdravniški veliko zanimanje. Udeležba bo izredno velika. Crikveniški zdravniški poverjenstvo priredi udeležencem na čast izlet okrog otoka Krka s salonskim parnikom Jadranske plovidbe, in sicer 5. t. m. Zdravniki in člani njihovih rodbin se bodo vozili brezplačno.

Nove telefonske zveze. Z odlokom prometnega ministrstva se »vede a 5. septembrom več novih telefonskih zvez, med njimi tudi Ptuj z vsemi kraji v Franciji. Taksa znaša 1.35 zlatega franka, tranzitne in terminalne takse pa od odvisna od kraja v Franciji, kamor hočemo telefonirati.

Delo dobe. 40 valjačev in švafarjev sprejme težka železarska industrija. Pojasnila pri Borzi dela v Ljubljani.

Iz »Službenega lista«. Službeni list banske uprave dravske banovine št. 71 z dne 2. t. m. objavlja kraljev odlok o otvortvi srednjih sol v Ljubljani in Banjaluki. Uredbo o uvozu pšenice, pravilnik za izvrševanje uredbe o izvozu pšenice, obliavo o uvozu pšenice v Nemčijo, pravilnik o opravljanju izpita za posluževalce električnih naprav, objavo o izpremembi v banovinskem svetu, objave banske uprave, o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933, izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbecev na področju dravske banovine in razne objave iz »Službenih Novin«.

Za mrtve proglašeni. Okrožno sodišče v Novem mestu je uvelod postopanje, da se proglašajo za mrtve bivši oskrbniki »raščine v Skrljevem pri St. Rupertu Franc Ihan, posestnik v Vinjem vrhu Matija Simončič, rudar v Hinjcah Anton Omejec, po-

sestnik v Smuki Ivan Skufca, posestnik in čevljar na Kamnem vrhu Jožef Mohorčič, posestnik v Stelniku Jožef Marinč, Ivan Kobe iz Drage in mizarski pomočnik iz Črmošnjic Ivan Schauer.

Nova grobova. V Ljubljani je umrla davi gospa Jerica Kopač, rojena Homove. Pogreb bo jutri ob 17. iz mrtvašnice Spisne bolnice. V Domžalah je umrl večerj posestnik g. Mihael Šuštar. Pogreb bo danes ob 17. z Ljubljanske ceste 15 na domžalsko pokopališče. Pokojnikom bodi ohranjen blag spomin, težko prizadetim svojem pa naše iskreno sožalje!

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno in spremenljivo vreme. Ponoči je v naši banovini deževalo, drugod so imeli pa večinoma še lepo vreme. Najvišja temperatura je znašala večerj v Splitu, Beogradu in Skoplju 26, v Zagrebu in Sarajevu 25, v Ljubljani 24, v Mariboru 21,2 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 4663,7, temperatura je znašala 14 stopinj.

Produkti „LA TOJA“
Edinstveni na svetu!

Oglejte si izložbo v pasaži nebotičnika ob Gajevi ulici!

Smrtina nesreča in usoden padez »kolesa«. Pred dnevi smo poročali o hudi nesreči, ki se je pripetila v Čušnjah pri Moravčah. Ko se je v četrtki zjutraj vrnil posestnik Franc Koželj z lova in obesil puško na steno, je prišel v sobo Gvido Nanut, učenec III. razreda moravske šole. Fantek si je radovedno ogledoval puško, ko je pa Koželj stopil v sobo, se je tako ustrašil, da je spustil puško iz rok. Zaradi padca se je puška sprožila in naboj je zadel fanta v trebuh. Smrtno nevarno ranjenega so prepeljali neurečnega Gvida v Ljubljansko bolnico. Skoraj dva dni je ležal fantek v nezavesti in je bil ves trud zdravnikov, da bi mu rešili življenje, zaman. Večera popoldne je podlegel hudim poškodbam. V nedeljo se je peljal 22 letni poljski mlinar Peter Oblak iz Senturja proti Kranju. V hridem diru se je na cesti spodtaknil s kolesom ob kamen in odletel je s takšno silo »kolesa«, da ga je vrglo več metrov daleč. Prišel je naravnost na glavo in si prebil teme. Prepeljali so ga v bolnico, kjer pa leži že od nedelje nezavesten. Njegovo stanje je brezupno.

Samomor vdove. V četrtki popoldne se je v Bjelovaru obesila zdravniškova vdova Blanka Klestra. Omračil se ji je um in v hipni duševni zmedenosti si je končala življenje.

Preletelja ugradija kmetke družine. V vasi Prvci blizu Nove Gradiške, se je obesila večerj kmetica Gjurgja Radojič. Zjutraj je bila še pri svoji bolni materi, potem je pa odšla v izbo in se obesila. Kaj jo je pognalo v smrt ni znano. Pred štirimi leti je utonila v Savi njena hči Jelena, pred dvema letoma je pa Gjurgjina ubila svojega moža Nikolo in je bila pogojno obsojena na leto dni ječe.

Novo otvorena elektromehanična delavnica »Unitas«. Ing. Manda, Selenburgova ulica 7, telefon 2219, izvršuje vsa popravila električnih strojev in aparatov solidno in poceni. Obrat v tovarni Ljubljanske komercialne družbe, Celovška cesta 90a. Tel. 2964. 451-n

Pri zapelki, motnjah pri prebavi, gorčici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec »Franz Josefov« grenčice. Po izkušnjah, nabranih na klinakah za notranje bolezni, je »Franz Josefov« grenčica izredno dobrodojno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh drogerijah, lekarnah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Iz Na rojstni dan Nj. kr. Vis. prestolonaslednika Petra dne 6. t. m. bo v katedrali stolni cerkvi ob 10. v pravoslavni kapeli pa ob 9. svečano opravilo, nato pa parada vseh čet Ljubljanske garnizije na Bleiweisovi cesti. Pozivajo se vsi gg. rezervni oficirji, da se obvezno udeležijo kerkvene svečanosti po veroizpovedi. Pri paradi je prostor za rezervne oficirje določen na levi strani aktivnih oficirjev pred Narodnim domom. — Iz komande mesta Ljubljane.

Društvo prijateljev Narodnega gledališa v Ljubljani, P. n. občinstvo opozarja, da se vrši v torek dne 5. t. m. ob 20. uri zvečer istanovni občni zbor Društva prijateljev Narodnega gledališa v Ljubljani. Njegova naloga je, da pospešuje razvoj delovanja našega gledališa. Pripravljeni odbor prosi vsa društva, ki s) dobila povabilo, da se obnega zbora sigurno udeležijo. Vabljeno so pa vsi prijatelji našega gledališa.

Gerberjevo stopnišče bi moralo biti dograjeno že pred mesecem. Delo se je zavleklo predvsem zato, ker ni bilo ob pravem času dovolj obdelanega kamena. Podjetje bo moralo plačati zamudni- (penale). Dela iz naravnega kamna so zdaj v glavnem končana. Spodnje stopnice pod nabrežjem tik ob vodi so že položene, večerj so pa začeli betonirati zgornje stopnice, ki bodo držale z nabrežja na taso.

Raspis gledališkega abonmana. Prijava se začne sprejemati v ponedeljek dne 4. t. m. v veži dramskega gledališa. Od ponedeljka do včeršji srede so rezervirana mesta lanskim abonentom stalnega abonmana Sreda, reda A in B. Abonent lanskega reda C in D, ki letos nista razpisana, naj izbere sedeže v četrtki dne 7. t. m. Na novo raspisani stalni abonma Četrtki pa sprejema prijave že od ponedeljka dalje. Cena se ni-

je kakor lanske, abonma se plačuje v desetih zaporednih mesečnih obrokih. Prvi obrok pri podpisu. Vabimo p. n. stare abonente, prav posebno pa še nove, da se prijavijo k stalnim gledališkim posetnikom. Repertoar je v remidi dober, sloves ansambla pa je priznan kar s strani kritike, kakor tudi publiki.

Pri Pečnikarju v St. Jakobu ob Savi priredi jutri v nedeljo ob 15. javen teledadni nastop sokolske četa. Po teledadni narodna veselica z bogatim srečolovom in plesom. Ugodne avtobusne zveze izpred Mestnega doma od 14. dalje. — Prijatelji znane Pečnikarjeve hiše posetite jutri naše Sokole v St. Jakobu. Zdravo!

Mleko za mestne uboge. V Ljubljani imamo danes in jutri razstavo goveje živine montafonske pasme na ljubljanskem velesejmu. Kar se bo ta dva dneva namizilo mleka, ga je zadržala Montafon oziroma uprava ljubljanskega velesejma brezplačno odstopila mestnemu socialnemu uradu, ki bo mleko razdelil med najpotrebnejše.

V Glasbeno šolo »Sloga« se vrši vpisovanje gojencev v dnevih od 4. do 9. t. m. od 8. do 12. in od 15. do 18. ure vsak dan v šolskih prostorih v Ljubljanskem dvoru (Pražakova ulica). Dne 11. t. m. je razdelitev učnih ur in dne 12. septembra pričetek rednega šolskega pouka. Podrobnosti glede vpisovanja so razvidne iz razglasa v veži pred društveno glasbeno dvorano.

Krajevna organizacija JNS za Prule v Ljubljani priredi jutri v gostilni pri »Kavčiču« na Privozu veliko nagradno kegljanje, streljanje in balinjanje. Nagrade so prav številne in bogate, med drugim 18 kg težak smrk, gosi, janski, pujski, putke itd. Vabijo se vsi člani krajevnih organizacij, balinskih, kegljskih in strelskih klubov, da se v nedeljo pomerijo v junaški tekmi za številna darila. Čisti dohodek prireditve bo vporabljen za socialne potrebe okraja. Sodeluje tudi Sentjakobsko pevsko društvo.

Privatni učni tečaji v Delavski zbornici. Tečaj nemščine se prične: večerj za odrasle 9. septembra, popoldanski za mladino pa takoj. Vpisovanje in informacije od pol 7. do 8. zvečer (iz glavne veže na desno), ali ob 2. (nasproti knjižnice).

Christofov učni zavod, Ljubljana, znana najstarejša privatna trgovska šola, vpisuje danes le še tekoči mesec na Dobranski cesti 15. — Vpisnina 30 Din, mesečna šolnina 120 Din, revni popust. — Šolsko leto prične 2. oktobra. Zahtevajte prospekt! 450-n

Poštna tombola. Udruženje poštne zvaniknov in služiteljev, Pododbor v Ljubljani priredi svojo tradicionalno tombolo tudi letos na Kongresnem trgu dne 10. septembra t. l. ob 3. uri popoldne. Tombola vsebuje 11 krasnih glavnih dobitkov med temi tudi več sto manjših dobitkov. Občinstvo se opozarja, da pridno poseže po tablicah. — Odbor. 452-n

Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani priporoča dijakom vseh ljubljanskih šol, da kupijo le one pisarniške predmete, kot risalni papir, svinčnike itd., ki nosijo žig Jadranske straže.

Kamnosečstvo Alojzij Vodnik, Ljubljana, Kolodvorska, odpradja zaradi velike zaloge nagrobne spomenike pod izredno ugodnimi plačilnimi pogoji tudi na hranilne knjižice. 21-L

Kemično čisti obleke Šimene, Kolodvorska 8.

Sportne in modne srajce, pižame, majice in kravate kupite najbolje pri trgovci Miloš Karničnik, Stari trg. 57-L

Prve letošnje klobase na žegnanju. Toliko je pripravljenih, da jih bodo imeli vsi ljubljanci dovolj, poleg drugih iz vrstnih jedil, seveda če pridejo ponje v nedeljo 3. t. m. in ponedeljek 4. t. m. v Zg. Kašelj, v znano gostilno pri Gradu. Nad plesom in zabavo z različnim sporedom bo vsakdo presenečen. Pomnite! Krofi pa debeli kot polhi! Avtobus izpred Mestnega doma vsako uro v teh dnevih vsakomur na razpolago in seveda znatno cenejši.

V Belo Krajino na trgateg

1. oktobra priredi društvo »Bela Krajina« izlet na trgateg.

Ljubljana, 29. avgusta. Ko je spomladi zapuhal poseben vlak skozi Trdinovo kraljestvo med prelet cvetočih vinogradov naše Bele Krajine, je postalo blizu 2000 oči radovednih na to zemljico slovenske domovine, o kateri smo v zadnjem letu tako mnogo slišali in čitali. Je li res kaj posebnega tam v Beli Krajini, nas je zanimalo. Mogočna armada udeležencev fotoamaterskega izleta je bila iznenadena, ker je našla tam nebroj motivov za svoje izbirne fotokamere in prav toliko za pašo svojih radovednih oči. Ko so se vratali v Ljubljano, in to smo že takrat poudarili, so še v vlaku vpraševali, kdaj jih bo spet vodila tako lepa skupna pot v deželico trt, brekev in marelic in naših dobrih belih rojakov. Trtje in drevje v cvetju so videli, hoteli so že tedaj pogledati tja onstran Gorjancev se v času, ko bo grozdje dozorelo, ko bodo trte, prej polne cvetja, že polne žiltnega, sladkega plodu. Društvo »Bela Krajina« je že takrat obljubilo, da jih bo vse lahko zopet poseben vlak odpeljal na trgateg, ko bodo gorice tam polne ljubezni, vriskov in petja in ko bodo obširne brente komaj zmagovale obilnost bogatega sadu.

Obljuba dela dolg. Vsa tista srca, ki so jih kot prijateljska zapustili udeleženci spomladanskega fotoamaterskega izleta v Beli Krajini, jih zopet čakajo še bolj priščno kot svoje dobre znanice in prijatelje. Grozdje dozoreva. Kakor je skrb za izlet spomladi trajala še od jeseni lanskega leta, tako je društvo »Bela Krajina« tudi za izlet na trgateg z vso skrbnostjo pripravilo vse potrebno, da bodo vsi zadovoljni in da bo Bela Krajina rekla tako, kakor je zapel njen župančič: na srce si prikleni mel in to bo gotovo, ker širokogrudna gostoljubnost belokranjskega cloveka odtehta skromnost, v kateri živi in s katero sprejema gosta.

Juhej! Belokranjske gorice vas čakajo, prijatelji, z odprtimi srci in ljubečo dušo. Potem bo zima in topline ne bo več.

Ne zamudite priložnosti, da odtrgate grozd in da slišite veselje preprostega Belokranjca, ko nosi plod spomladanskih svojih žuljev in znojia v svoje bele blagajne, da tam grozdje v stiskalnicah pretaka v mošt, ki se bo zbirtil in nam dal za božič novo kapljico čistega in bistrega belokranjca.

Juhej! Čez Gorjance gremo 1. oktobra na trgateg. Grozdni velesoj nas čaka v Metliki in za vsakega izletnika 5 kg najboljšega grozdja, kar ga bodo rodile belokranjske trte. Pošteno si bomo tam privzeli duše, pri samem izviru znamenite metliške črnine, da nas bo še dolgo žgala v kosteh. Rajanja bo spet v vseh belokranjskih kolih obilo in mestna godba bo poskočna kakopak za moderne ples, da bodo vsi zadovoljni.

Društvo »Bela Krajina« v Ljubljani pa pripravlja vsem izletnikom še prav posebno presenečenje, ki bo vsakega priščno razveselilo. Pridružite se!

Kino

Otvoritev sezone

V četrtki je Elitni kino Matica otvoril letošnjo sezono z ljubko opereto »Čarličina podveza«, ki imata glavni vlozi v nji dražestna Lillian Harvey in vedno miki, iz mnogih serijoznih filmov znani Conrad Veidt. Da je pri nas zanimanje za film vedno večje, je pokazal že prvi dan nove sezone, ko so bile vse tri predstave, posebno pa zadnja, zelo dobro obiskane. Pri zadnji se je kar trilo prijateljev lepega filma in nič ne dvomimo, da bodo vsi ne le ostali zvesti našemu vodilnemu kinu, temveč mu bodo pridobili še novih prijateljev, saj je nam vodstvo napovedalo toliko krasnih novih filmov, da mora biti več kot zadovoljen še tako razvajen obiskovalec.

Film »Čarličina podveza« je vesela opereta, polna komičnih zapletljavov, prepleta jo pa usodna pomoč glavnega junaka, ki pada na lov s konja, ko pobira krasno damsko podvezo, pa se srečno izliže in potem išče po vsem Parizu lepo neznamko, ki mu je ob bolniški postelji tako sladko pela uspavanko ni ki ji je morala pripadati najdena podveza. Podvezo je pa izgubila čarličina frizerka, ki je mlademu markizu tudi pela uspavanko ob bolniški postelji, a markiz je prišel pozneje po čudnem naključju do prepričanja, da je bila pri njem sama carica. Njegovo srce se je vnelo za njo in gorelo je, dokler ga ni ohladila kruta realnost, ki mu je pa privedla v naročje brhko čarličino frizerko.

Pesem zate

Že zdaj vlada po Ljubljani veliko zanimanje za film »Pesem zate«, ker bomo v njem zopet slišali slavnega poljskega pevca Jana Kiepuro. Tudi ta film je pokazal, da je Kiepuro za občinstvo največja privlačnost. Njegov lepo doneči, sladki glas, ki s prenosom v film na svojem čaru nič ne izgubi, mora očarati slehernega poslušalca. Pa ne samo glas pomaga Kiepuri do zavdanja vrednega uspeha, temveč tudi njegova postava, njegova igra, vsaka njegova kretnja vsa njegova simpatična zunanost. Avtorja filma »Pesem zate« I. Cube, R. Bernauer in F. Marischka so znali pripraviti dejanje, ki nudi Kiepuri bogato priložnost, da se izpoje.

Dražestna Lixie Haurner, ljubko dunajsko dekle, spremlja mladega glasbenika Thea v opero, kjer se potegne za mesto kapelnika. Tenorist Riccardo Gatti gostuje v operi in je baš pri skušanju za »Aldo«. Lixie se seznani z njim in ker Theo ne doseže svojega cilja, sklene pozneje telefonirati pevci in ga prosti, naj bi se zavzel zanj. Izkaže se pa, da je Theo bolj pri srcu njegova kariera, kakor pa ljubezen do Lixie. In tako se srce dražestnega dekleta vedno bolj ogreva za pevca. Kljub temu se mu pa skrje in Gatti si ne ve pomagati drugače, kakor da jo išče potem oglasa in ji v njem obeta peti za njo povsod, kjer bo želela. Lixie odgovori z oglasom in po-

zove pevca, naj ji zapoje v valovih. In Gatti izpolni njeno željo. Se nekaj zapletljajev in Gatti lahko objame dražestno dekle.

Joe May je spravil dejanje v bajno lepo okolje. Partnerica Jana Kiepure je Jenny Jugo, drugi odličnejši igralci so pa Ralph Arthur Roberts, Paul Hörbiger, Paul Kempe, Karel Stefanek in Julius Falkenstein, ki so tudi mnogo pripomogli, da se je film tako dobro posrečil.

Ralph Arthur Roberts obstreljen. Znani filmski komik Ralph Arthur Roberts je postal te dni žrtev nesreče. S svojim psom je bil v okolici svojega posestva v Lindovu na izprehodu. Kar je padlo v bližini več strelav in Roberts sta dva strela oplazila na vratu in na desni roki. Streljal je neki lovec, ki je nameraval ustreliti Robertaovega psa, ker je bil baje zašel v njegov lovski revir. Roberts je bil samo lahko ranjen in ko kmalu okrevaj.

Cecil B. de Mille, ki je za družbo Paramount pravkar izdelal monumentalni film »V znamenju križa«, je prevzel za isto produkcijsko družbo režijo filma »Cleopatra«. V filmu bosta glavna igralca ista kot v »Znamenju križa«, to je Claudette Colbert in Fredric March.

Iz Trbovelj

Sokolska tombola. Sokolsko društvo Trbovlje je sklenilo tudi letos prirediti veliko tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za kritje dolga pred leti zgrajenega sokolskega doma. Tombola se bo vršila v nedeljo 1. oktobra ob 14. uri. Dobitki bodo prekosili vse dosedanje tombole, saj bo samih tombol 35, med katerimi bo 25 več najfinjših pšenične moke, kompletno pohištvo ali 3000 Din v gotovini, otomana moško kolo, moška in ženska ura in dr. ter še 350 drugih dragocenih dobitkov, ki bodo razstavljeni v lokalni hiši g. dr. Baumgartnerja. Ker je nabavljeno le gotovo število srečk, ki so jih prišli že prodajati, naj si jih prebivalstvo pravočasno nabavi, da si tako zagaruje srečo, ki marsikaterega čaka.

Otvoritev Sokolskega doma v Laskem se udeležijo tudi iz Trbovelj večje število Sokolov in prebivalstva. Legitimacije za znano vozno po železnici se dobe pri tajniku br. Plavšaku v rudniški glavni pisarni.

Praznovanje v septembru. Rudniška uprava je razglasila, da se bo najbrž praznovalo v prvi polovici septembra dne 2. 4. 8. 9. in 11. septembra, dočim za ostale dni v drugi polovici meseca še ni odločeno. Vsekakor je pričakovati, da bo nastopilo za mesec lažnejše izboljšanje v zaposlitvi napram poletnim mesecem.

Delavci, ki so bili zaposleni na cesti Trbovlje—Sv. Pavel so prišli zaradi ustitve dela zopet v težaven položaj, tembolj, ker je bilo pred zaposlitvijo na tej cesti mnogo brezposelnih delavcev na hrani v kuhinji za brezposelne, sedaj pa so brez sredstev. Delavoljnejši, ki se niso upirali uveljavitvi akordnega sistema, graja sedaj postopanje in prenehanje svojih tovarišev, ki sedaj očitno tudi že obaljujejo, da so z delom prenehali. Treba bo seveda zopet prijeti za delo, ki se v današnjih težkih časih ne da izbirati, ker brez dela tudi ni jela. Zetati bi bilo, da se ta nesporazum, ki je nastal zaradi uvedbe akordnega dela, čimprej zadovoljivo reši in da se delavoljni čimprej zopet zaposlijo.

Težka nesreča

Jesenice, 1. septembra.

V četrtki okrog pol 9. zvečer se je pripetila v tovarni KID na Javorniku huda nesreča in vest o nji se je raznesla po Javorniku, Jesenicah in okolici. 27 let stari inženjer g. Josip Banel iz Ljubljane je čakal v tovarni na stikalšču električne oklozke železnice na prihod električnega voza, ki vozi med tovarnami Jesenice in Javornik, da bi se z njim popeljal na Jesenice. Ko je privozil voz električne železnice, se mu je Banel za dva do tri korake umaknil nazaj. Med tem pa je po sedmem tiru privozil tovarniški premikajoči se prostorni žerjav, ki je pred seboj tiral nizke voz. Inž. Banel je žerjav najbrž opazil, ni pa opazil pred žerjavom pomikajočega se voza, kar je bilo zanj usodno, ker je prišel z desno nogo pod kolesa voza, ki mu je nogo zmečkal in dvakrat prelomil. Ponesrečenca so nemudoma prepeljali v bolnico bratovske skladišne, kjer mu je dr. Schwab nudil prvo pomoč, nakaar ga je g. Rojs s svojim taksiem v reškodnem času prepeljal v Ljubljano v šlaemmerjev dom.

Poškodbe g. inženjerja so zelo nevarne in mu bodo najbrž morali amputirati nogo. Tragedično pri tem je, da je bila to prva njegova služba, ki jo je šele nastopil pred enim tednom. Vse priznanje pa gre g. zdravniku dr. Schwabu, ki je prišel v najkrajšem času nesrečo na pomoč, in g. Rajsu, ki je brzel proti Ljubljani s svojim vozilom. Treba pa bo, da bolnica bratovske skladišne čim prej upravi telefonsko zvezo z g. Rojem, da bo v slučaju silnih nesreč avtomobil še prej za prevoz v ljubljanske bolnice na razpolago.

V neizmerni žalosti namanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da nas je naša ljubljena zlata mamica, stara mamica, gospa

Jerica Kopač
roj. Homove

v soboto, dne 2. t. m. ob 7. uri zjutraj, previdena s tolažili sv. vere, po kratki, mučni bolezni, za vedno zapustila.

Pogreb blage pokojnice bo v nedeljo, dne 3. t. m. ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo darovala dne 4. t. m. ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, 2. septembra 1933.

Globoko žalujoče rodbine:

Kopač, Šimens, Kovač

SAMO MALO POTRPLJENJA IN SLISALI BOSTE NAJSLAVNEJŠEGA SODOBNEGA PEVCA

JANA KIEPURO
v najboljšem filmu

PESEM ZATE

Nadebudna mladina prodaja učenost

Na novinarski parceli ob Narodnem domu je letos prvič dijaški sejem

Ljubljana, 2. septembra. Novinarjem, niti ubogim reporterjem ne smete zametati, če se zanimajo nekoliko preveč za tisto znamenito parcelo ob Narodnem domu kjer bo nekdo stal novinarski dom. Ta parcela je že takorekoč novinarska, saj so se novinarji zahvalni velikodušni darovalci kot se spodobi. Včasih se torej zgodi, da pride ta ali oni novinar v Tomanovo ali Gajevo ulico kot prerok Jeremija objokovat žalostno pu-

kupčijska psihoza, ko švenketa na vseh koncih in krajih denar. Vsa hoče prodati čim prej svoje blago, da lahko tem prej gospodari z denarjem, ki ga sicer dijaški redko vidi. V avtomatičnih bifejih je postalo te dni živahno in ne v mali meri zaradi dijaškega sejma. Na sejmu je tudi stalno neizogiben sladolekar. Brez vsega tega bi dijaški sejem ne imel pravega pomena. Ali si morete misliti katerikoli sejem brez njegove vesele strani? In čim

ščobo. Deviški svet je še tam, samo ne kakšni dihurji zavijajo putkam vratove, ker je po parceli raztresenega toliko perja. Tudi cunjarji imajo tam češče kongres, ker je pač teren idealen ter sijajno popriše za brskanje po smeteh, ki se tam nabirajo na skrivnostni način. Včeraj so imele tam tudi perice svojo revijo. Razobesile so tako belo perilo, kot da je šlo za reklamo, zlasti še, ker so vmes viseli največ pikantni kosi.

Scenerijo smo vam torej očrtali. Pod praporci, ki so jih izvešile perice, je nadebudna mladina prodajala učenost. Ne sicer v takšni obliki, v kakršni jo prodajajo vzgojitelji, nego prav za prav v kondenzirani. Da se ne bomo lovili za besedami, vam povemo takoj, da je na novinarski parceli letos prvič dijaški sejem. Toda ne pismo o njem zaradi tega, čeprav bi morali biti tudi ponosni, da nas je mladina počastila tako nehoti. Mladina, naša naša, naš ponos, naša bodočnost itd., je tudi naša sedanost, čeprav se ne bavimo dovolj z njo. Menda veste, da so bili do letos dijaški sejmi na Kerkovem trgu. Letos so pa na policijski sklenili drugače ter določili sejmarijem prostor v Tomanovi ulici pred gimnazijo, češ, da so sicer ovrzali promet na Kerkovem trgu. Dijaški so očitno zadovoljni z novim sejmščem, odnosno s parcelo ob Narodnem domu. Tam je mnogo več romantičnih kotičkov kot na Kerkovem trgu. Glavno so namreč kotički, kajti vsi dijaški niso razpoloženi le za trgovino in podobne suboparne zadeve. Nekateri posedajo na podstavku ograje Narodnega doma, nekaj se jih zbira ob gimnaziji, mnogo jih posedajo na skladu kamnitih robnikov, ki so jih navzili na parcelo menda za Gajevo ulico. Prostorja je dovolj, četudi pridejo na sejem vsi dijaški naših šol in še deklice, ki so začele gledati svet v drugačni luči. In teh je tudi mnogo. Če so vsi dijaški ali dijakinje, ki se zbirajo na sejmšču, je težko reči. Se težje je pa trditi, da prihajajo vsi na sejem iz kupčijskih razlogov.

Toda predraga mladina se naj ne ustraši, saj ne mislimo izdajati njenih skrivnosti in radosti, strogo poslovni smo ter se zanimamo predvsem za kupčijske zadeve. Včasih ta ali oni kritizira naš dijaški sejem, češ, da ni na pravilni trgovski podlagi. Baje bi dijaški lažje in v splošnem boljše prodali knjige, če bi bila posebna trgovina za rabljene šolske knjige. Trde tudi, da je naš dijaški sejem zelo primitiven v splošnem. Kljub temu smo pa lahko konservativni v tem pogledu, saj je konservativna celo mladina. In lahko tudi našejemo dobre strani dijaškega sejma. Gospodarski teoretični se naj potrudijo te dni na dijaško knjižno sejmšču, morda jim bo praksa precej koristila. Na sejmu je toliko prodajalcev, da se ti smeje srce, če si kupec. Odraslega takoj obkolijo z vsemi mogočimi »špehi«. Izbra je velika. Še ust ti ni treba odpreti, saj kandidati učenosti ponujajo knjige za vse šolske razrede in za različne srednje šole. V trgovini bi najbrž ne mogel tako izbirati in, kar je tudi važno, ne barantati. Če eden prodajalec noče popustiti pri ceni, se že oglasi drugi ki je pripravljen prodati knjigo po tisti ceni. Težko je reči, če bi bila v trgovini takšna zaloga knjig, kolikor jih je na sejmu. Po nizkih cenah bi namreč ne hotel vsak prodati knjig v trgovini, kjer bi najbrž tudi ne hoteli kupovati vseh »špehov«. Na sejmu žene dijakke posebno romantično nagnjene in si obojetajo, da bodo napravili sijajno kupčijo. Ne smete pozabiti, da je dijaški sejem zelo romantičen, kar je pa tudi odlika sejmov — na le dijaških. Prodajalcev se polasti

večji je sejem, tem večje mora biti po kupčijah veselje. Glavno je vendar, da gre denar v promet. Vsekakor moramo pustiti tudi nedotaknjen sloves dijaškega sejma, da so na njem knjige zelo poceni. Krivico bi pa tudi delali dijakom, če bi ne priznali, da je med njimi mnogo trgovskih talentov. Oni roditelji, ki zdaj prihajajo kupovat knjige na sejem s seznami, imajo že dobre izkušnje v tem pogledu. Marsikdo je namreč že kupil med šolskimi knjigami posebno redkost, ki je še posebno dragocena za knjigoljuba, ker že dolgo ni več v rabi v nobeni šoli. Toda dijaški ne morejo nič za to, če so vsako leto drugačne učne knjige. Dobro vedo, da so bile lani v rabi tiste, ki jih prodajajo, čeprav jih niso med letom niti odprli. Sploh bi pa dijaški sejem zelo trpel, če bi se morali dijaški še pri prodajanju knjig ozirati vedno na reforme šolskih knjig.

Bodimo torej zadovoljni z dijaškim sejmom vsi kot so dijaški! Na sejmu so navadno zadovoljni vsi, tudi mešetarji, ki so tudi tu v formi. In menda tudi novinarji ne bodo vzeli dijaškega sejma tako resno, da bi zahtevali za prostor kakšne posebne dajatve. Naj bodo veseli, da bo postala njihova parcela popularnejša!

Na pomorske svečanosti!

Ljubljana, 2. septembra. Polno 10letje je zbirala »Jadranska straža«, poklonila je domovini med tem več manjših darov, zdaj pa bo slednjič tudi njena glavna beseda meso postala, izročila bo mladi naši vojni mornarici šolsko ladjico in hrepenenje vseh jadranskih strajžarjev od Triglava do Kajmakčalane. Pred tremi leti je bila naročena pri kamburški ladjedelnici Stilleken Sohn jeklena motorna jadrnica s 720 t. Dolga je 49 m, široka 9 m. Za pogon skrbi Dieslov motor 350-400 HP. ki bo vozil z brzino 8 m. na uro. Trije jembori nosijo jadra s skupno površino 800 kv. m. Urejena je najmoderneje in vsem higijenskim predpisom odgovarjajoče. Poleg poveljnika ima prostor za 9 častnikov, dalje za 166 korvetnih poročnikov kot gojencev in 150 gojencev-podčastnikov ter za posadko. Krščena je na ponosno ime »Jadrana«, da bo še s svojim vedno in povsod spominjala vsakogar na divno naše morje, na čigar bisernih valovih je naša bodočnost. Na rojstni dan pokroviteljice Jadranske straže — prestolonaslednika Petra bo svečano izročena v Splitu čuvarjem našega morja, naši vojni mornarici.

V zvezi s tem je pripravil izvršni odbor J. S. celo vrsto svečanosti. Ze na predvečer 5. septembra bo velika akademija Pomladka Jadr. straže. Naslednji dan bo Pomladek cele naše zemlje izročil »Jadrano« zastavo in defilirat pred njo. Popoldne »na spored« pom. sportne tekme, pri katerih bo poleg pomorskih sportnih udruženj sodelovala tudi vojna mornarica. Zvečer bodo koncerti in vaje mornarjev.

7. september bo posvečen spomenu ustanovitelja in dosmrtnega predsednika J. S. blagopojemnemu ministru Juriju Binkiniju. Posebne ladje bodo vozile v Stari grad na otoku Hvaru, kjer bo na grobu velikega pokojnika odkrita spominska plošča. Stari grad leži na koncu globokega in romantičnega fjorda in bo vožnja tja pravi užitek. Na Mali Smaren pohite izletniki v ljubko mestce Omiš ob izlivu reke Cetine v Jadran. Takoj za mestom so divje klisure s krasnimi vodopadi. Tam si je izbral oblistni odbor J. S. Veliki Bečkerek skupno z nekaterimi bratskimi odbori prostor za oddih svoji mladini, včlanjeni v Pomladku J. S. Zgradili so si razkošen dom, ki bo ta dan posvečen skupno z zastavo imenovane obl. odbora J. S.

Naša edina pomorsko-obrambena organizacija Jadranska straža, je izpolnjevala za opisane svečanosti v času od 4. do 14. septembra četrtinsko vožnjo v vseh razro-

dih in na vseh vlakih razen ekspresa. Na parnikih je znižana vožnja v Stari grad in v Omiš za polovico.

Blizu 20.000 članov in prijateljev J. S. spili one dni v našo pomorsko prestolico Split, osobito naša mladina noče zasesti, zato val, ki ljubite svoje morje, val, ki cenite nesebično delo pomorske organizacije in val, ki hočete biti priča temu veličju na našem Jadranu, izkoristite priložnost in pohitite doli na kršne obale, ki jih ližejo srebrne pene azurnega našega morja! Potne objave za znižano vožnjo dobite pri oblistnih odborih J. S. v Ljubljani in Mariboru kot tudi pri vseh krajevnih odborih in poverjenstvih Jadranske straže. Čuvajmo naše morje! V. P.

Ljubljana pol ure od morja

Vožnja z aeroplanom iz Ljubljane na Sušak ne stane nič več kakor vožnja z avtobusom

Ljubljana, 2. septembra. Nobena zahteva naše banovine ni tako pereča, kakor svezs z morjem. Načrt se pojavlja za načrtom, kako bi prišli do nove železnice, a nobenega načrta še ni bilo mogoče izvesti. Še vedno se vozilo 12 ur, da se iz Ljubljane pripeljemo do Sušaka, in če hočemo na morje ter se spet vrniti v Ljubljano, porabimo najmanj dva dni. Zelo vesel smo bili tudi že, ko je Pečnikar uvedel avtobusni promet, ki nas v 6 urah pripelje na Sušak, vendar pa tudi ta svezs še ni izpolnila naših želja, ter ne more zadovoljiti gospodarskega sveta niti, kar se počte tiče, ker pošta iz Ljubljane na morje popotuje še vedno po železnici. Na drugi strani je avtobusni promet zelo varen za tujski promet, a vožnja je skoraj prav tako naporna kakor na železnici in gotovo ni užitek. Pomislimo samo, kakšne ogromne slavnosti bi prirejali, če bi sprejemali prvi vlak, ki bi po novi železnici pripeljal goste s solnčnega juga! Vse tiho in mirno je bilo včeraj, čeprav se je kakor v sanjah izpolnila naša želja želja vsega prebivalstva naše banovine. Prej 12 ali 6 ur od Sušaka oddaljena

Ljubljana je danes le še pol ure daleč od morja!

Če pomislimo, da je znesek 180 Din, ki ga plačamo za avionski polet na Sušak, vračunjen tudi 40 Din za zavarovalnino v znesku 400.000 Din, obenem je pa tudi v ta znesek vračunjena vožnja z avtobusom izpred nebotičnika na naš aerodrom ter s sušskega aerodroma na dobrih 11 km od Sušaka oddaljenem Grobniškem polju, stane torej vožnja z aeroplanom le toliko kakor z avtobusom in ni nič več kakor 12urno mučenje v 111. razredu počasnega osebnega vlaka. Z vlakom 12 ur muk in napora, z letalom pa pol ure največjega užitka.

OTVORITEV AERODROMA V LJUBLJANI-20.VIII.1933

Ne more biti realna, temveč opornika, da človek ne more razumeti in polniti dokler sam ne potkusi. In še potem, ko se ob solnčnem zatonu spet vrneš s Sušaka, se ti polet na morje in nezadnji kakor sanje. Stoletna želja naroda se je izpolnila in

doživeli smo v naši zgodovini velik prevrat, ki ga še dolgo ne bomo znali ceniti in razumeti, kakor svet nikdar takoj ne razume velikih epohalnih prevratov.

Ko že po četrtmurnem letu zagledaš pod seboj hribove Prezida, zastirniš v daljavo pred seboj in se zagrabiš za senca.

kakaj iznad Prezida vidiš vse otoke Kvarnera in sinjo gladino Jadrana tja do brezskrajnega obzorja.

Čuden je občutek ob tem čudežu, da ga ni mogoče definirati in razložiti, najbrž je pa le preveliko ganotje, ki te prevzame in z nadnaravno silo stisne v nit. Nikjer pod teboj ni žive duše, nikjer ni človeka, kakaj, previsoko si nad zemljo, vse naokrog je le božansko lepa pokrajina in brezmejno nebo. Vizija iz vesoljstva in večnosti, brez časa in ure ter brez meje. Sam si pa s to zmagljivo lepoto in veličastno silo združen tak, kakor bi bil razlit v nirvano. Občutki preostanejo in ne zaveš se, da si spet v vsakdanjosti, ko lahko pristaneš Pomislite,

za teboj meglica naših planin in rjava senca Ljubljane, pred teboj pa srebro morja,

a pod teboj jaslice naših vasic v nepreglednem mahu ogromnih gozdov.

Včeraj jutraj malo pred pol 6. smo razmišljali pred nebotičnikom, kdo se je pametneje oblekel. Kolega od Jutrac je bil oblečen za zimo, prav dober se je zavil tudi prijatelj prof. Ivan Noč, ki ga je gnalo v zrak hrepenenje po novih fotografiranih posnetkih naših krajev iz višin, jaz pa sem mislil na vročino ob morju in prijazni pilot Striževski mi je dal prav, vendar mi je pa obenem ponudil svoj teški usnjeni suknjič. Kako miren je ta ruski orjak in kako ljubek ter dober obenem, da se človek mora zanesti nanj in da takoj postaneš njegov najzaupljivejši prijatelj. Z očmi in z mehko besedo te ta medved pečuje in boža, da se počutiš, kakor nebojčeno dete v naročju matere. Že v petek sva ogledovala zemljevid in samo z ravnalom je zarisal domo črto med Ljubljano in Sušakom, mimogrede pa s prstom pokazal na ravnino Cerkljanskega jezera, ob strani ter napravil ralo na levo lok okrog Snežnika, naše bomo meje. Šef centra dr. Rabe se je samo smehljaj, ko je odpravil avrijon in pošto, in že smo leli čez Grad in Barje. Striž studira karto, kakor bi sedel za mizo, a letalo se spenja vedno višje proti temnemu oblaknemu jugu. Prof. Noč fotografira in skače z leve na desno. Na obeh straneh ima odprto okence, a prepiba nobenega in ne vzklik odprtim oknom tudi ne toliko brnenja, da bi se ne mogli pogovarjati. Že smo nad ozko zarezo šiškega Vintgarja ter opazujemo novo cesto, kako se vije na Krin. V naglici določim na karti Rakitno in že se odvijem na desni planjavi Cerkljanskega jezera, tik nje ravnina z Ložem in Starim troom in bela nit s hribovci Prezida 1900 m, 2000 ... 5 minut smo v zraku in že valovje za nami Bloke in Sočaška dolina, pred nami pa Striž 1688 m visoki Snežnik.

Zadaj naše planine, spredaj morje! Spodaj Prezid — 15 minut smo v zraku, pred nami pa Biška gora (287 m) in Pleča gora, Balica (1354 m), za njo Lakova go-

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V SIAKL — Telefon 33-87

Danes in v ponedeljek ob 1/7 in 1/9, v nedeljo ob 3, 5, 7 in 9 zvečer

JAN KIEPURA in MAGDA SCHNEIDER

PESEM NOČI

Slavni tenorist na Rivieri. — Prelep velik prekrasnih naravnih lepota in petja!

Halo! 9, 10. in 11. septembra: Halo!

»OARICINA PODVEZICA«

našem gladkem zelenem areodromu. Ves je v zlatu rumenega zahajajočega solca. Od iztoka seda na tla zagrebški avrijon in iz njega skoči naš znanec g. Hodžer, šef centra Beograd. Vsi se prestrašimo, ker ima vso glavo obvezano, on pa vrže cunjjo proč in nas potolaži, da se mu je vnel samo ječmenček na očesu. Že smo v razgovoru, da bo za sušsko progo treba napraviti križa našim starodavnim priložnim vozovom ali pa celo bliskovitemu kamničanu. Ugodje in sreča v višavah sta nepopolni, vendar ima pa ta zadevščina hudo, pravo cesarsko napako! Prenaglo mine! A. G.

Tja daleč v Ameriko

je zaslovel nepozabljen roman

Prokletstvo ljubezni

ki ga ponatiskuje največji slovenski dnevnik v Ameriki »Enakopravnost«. Roman, ki sre glas o njem tako daleč po svetu, mora obogatiti tudi Vašo domačo knjižnico. Dobite ga pri upravi »Slovenskega Naroda« za 30 Din (po pošti 35 Din); oba dela lepo vezana v eno knjigo pa 50 Din. (Z naročilom je poslati znesek, ali se pošlje po povzetju.)

Iz Metlike

— K poročilu o pogrebu pok. sreskega načelnika g. Karlararisa moramo pripomniti, da je bil pogreb tak, kakršnega Metlika še ni doživela. Prvi se je od pokojnika poslovil v imenu uradništva sreskega načelnika sreski prosvetni referent in upravitelj šole gosp. Vladimir Tončič, nakar je povzel besedo predsednik Tujsko prometnega društva g. Ivan Malešič, ki se je od pokojnika poslovil kot od prvega društvenega predsednika, enako pa mu je izrekel slovo kot član občinskega odbora in predsednika sreskega pododbora Zveze županstev. Med 28 venci, ki so jih darovala vsa društva in uradništvo in vse občine našega sresa, smo opazili tudi venci bana dravske banovine in obojba banke uprave. Na pogrebu je bana zastopal inspektor g. Guštin, udeležil se ga je tudi poštni direktor g. dr. Tavzes. Nad odprtim grobom pri Sv. Roku so se od pokojnika poslovili še poslanec in sokoleški starosta g. Dako Makar, sobojnik pokojnikov g. Kalokira in končno predsednik belokranjske gasilske zveze g. Weiss, ki so vsi podarjali nenadomestljivo izgubo, ki nas je zadelo s smrtjo Ernesta Karlararisa. Še tako izbrane besede bi le težko izrazile globoko bridkost, ki jo čuti belokranjski človek za drugim in četovskim predstojnikom in tovarišem.

— Gradba novega mostu čez Kolpo prav lepo napreduje. Dolej je bil dovoljen ves dan prevoz z vozmi in motorizni vozili, vendar pa brez prestopanja, dočim bo most prihodnji teden odprt vsak dan le nekaj ur za vozni promet. Gradbeno podjetje Slavec iz Kranja, ki gradi novi most, opozarja voznike na dolžnost ure, radovedneže pa na previdnost, ker bo za morebitne nesreče vsak sam odgovoren.

— Občinske trošarine bo pobirala sedma občina Gradac v letošnjem letu, in sicer od 100 litrov vina ali vinskega mo. Šta 75 Din, od 100 litrov piva 50 Din, od 1 litra stopnje alkoholičnih tekočin 5 Din, od goveda nad enim letom 5 Din, od enega letom 4 Din, od prašiča 5 Din, od drobnice 2 Din in od 100 kg vrtočnega mesa vseh vrst 20 Din.

— Solarsko življenje postaja iz dneva v dan vse bolj živahno. Mnogo malih naših Belokranjčev komaj čaka, da se prične pouk. Letos je bilo vpisanih precej novih učencev.

— Jutrišnja sokoleška nastopa naj bi se udeležilo čim več gostov, ker se je semiško Sokolsko društvo za nastop prav dobro pripravilo, pa bodo vsi gostje lahko zadovoljni. Izletniki bodo lahko že tudi dobili prav dober zgodnje grozdje.

— Najstarejšega Metličana smo položili v soboto k Sv. Roku, ki je sprejel v svoj večni vrt še nešteto naših meščanov. Ta stara korenina je bil Jože Letnar in mu je življenje naklonilo 88 let. Naj v miru počiva!

DR. JOŽE RANT

zopet redno ordinira

ZA ZOBNO ZDRAVNIŠTVO, CELJUSTNO

KIRURGIJO IN OTODONTIJO

NEBOTICNIK TELEFON 33-93

Iz Novega mesta

— Šolsko leto je na tukskih osnovnih šolah pričelo daries s sluzajo božjo. V ponedeljek je redni pouk. Gimnazija in meščanska šola imata še nekaj dni počitnice, dijaški pa polagoma že prihajajo in mesto spet oživlja.

— Česta, ki jo grade na novo projektirano sejmšču, je dosegla pri mostu državnega česta in bo v kratkem dograjena. Povzročala je mnogo razburjenja in komentarjev, ob njeni dovršitvi bo pa v vse veselje, da stoji in menda tudi zadovoljno.

— Kopanje v Krki je zaradi hladnega vremena precej pojenjalo, tam bolj živahna pa je naša reka po številnih čolnih in čolnčkih vseh velikosti in oblik, ki živgajo po njeni gladki površini. Čolnarjeje na Krki je užitek.

— Svečanosti Jadranske straže v Splitu se udeležilo mnogo Novomeščanov in tudi Podmladek J. S. bo zastopal na našem morju. Izkaznice za četrtinski, voznino na vlakih in polovico na parnikih se daje pri predsedniku krajevnega odbora J. S. učitelju Viktorju Pirnatu. Le nekaj jih je še ostalo, naj se vsakdo pozuri! Prečitajte današnji članek »Na pomorske svečanosti«!

Iz Ptuja

— Pripravljeni odbor za proslavo septemskih dogodkov v Ptuj za namizja da se bo vršil v nedeljo 10. t. m. v ptujskem Narodnem domu slavnostni skupni obred, prirejen od ptujskih podružnic CMD. Zato prosti ptujske podružnice vse podružnice CMD, da prijavijo najkasneje do 5. t. m. določeno število udeležencev na ban ketu. Cena za osebo znaša 25 Din. — Od bor,

Z avtomobilom drvimo po Lujzinski cesti, Napoleon je zgradil in taka je danes, kakršna bi bila njegova soprogga Marija Luiza, ki je često po njej imenovali, če bi še živel. Vsa v gubah in napudrana na debelo s prahom. Na oni strani Rečne so na večih krajih visoke zelene planke. Notri so naši sosede, okrog in okrog pa naši ljudje. Pod pečino se stiska črna srajca in strmi na to stran v hrbet našega granicarja. Niti ne zmeni se naš dečko za svojega črnega soseda. V procesiji gredo otroci iz Orehovice, zmalga selca, kakor pravi narodna pesmica, ki šolski maši na Trsat. Pred pomono palačo Fremont obstanemo Star znanec mi je ta krasni francoski dom in zavriaskal sem skoraj, ko Vilhar reče: »Izvolite v mojo hišo!« Eksparzivni smo Slovenci in prav ugledni gospodari na Sušaku! Na hiši visi španjolski grb saj g. Vilhar opravlja posle španjolskega vicekonzula na Sušaku, vendar je pa pravi Kranjec, da mu celo na dvorišču na drevesih zore viržinke, v pisarni nam

Duševno bolni ubijajo

Kakšne duševne bolezni in njihove posledice razločujejo psihijatri

Duševno bolan človek izgubi prirojene ali pridobljene lastnosti družabnega bitja, on neha biti civilizirano bitje. Neke duševne motnje navdanejo človeka z bojevitostjo, slepo, pa tudi s premišljeno agresivnostjo, ki se konča navadno z atentatom na človeško življenje, s patološkim ubojem. Duševno bolan človek ubije včasih premeteno, z zavjato, še večkrat pa v zaslepljenosti. V mnogih takih patoloških primerih, v nekakšni prvi njihovi seriji, pride do zločina večinoma iz nerazsodnosti, bodisi prirojene ali pridobljene. Slaboumi blazneži in bebi ubijajo včasih tudi iz neopredelnosti, to se pravi ne da bi za to vedeli, kaj šele, da bi hoteli ubijati. Lahko pa ubijajo človeka tudi

iz moralne neodgovornosti,

tako recimo iz nasilja, ki se njega posledic ne zavedajo. V zločin lahko vodi tudi sugestivnost slaboumi. Oslabljen duševno delovanje je enako nevarno kakor prirojena besnost slaboumi. Po starosti razločujemo v glavnem tri vrste blaznosti. 1. Mladostno blaznost, ki napada ljudi okrog 20. leta. Ta duševna bolezen globoko pretrese človeka, kaže se v mislih in dejanjih in je značilna po svoji impulzivnosti. Dr. Logre omenja mladeniča, ki je kar na lepem

ubil svojega sosedo s steklenico, potem je pa mirno jedel naprej. 2. Splošna paraliza, ki se pojavi okrog 40. leta. Splošni paralizit je prej malodušen, nego zloben, prej zbežan, nego agresiven. Vendar pa lahko stori zločin bodisi v raztresenosti, če se igra z orožjem, ali pa v imaginativni razdraženosti, odnosno prazni bahavosti. Dr. Logre opisuje primer generalnega paralizitika, ki je ubil svojo hčerko, da bi mogel dokazati, da jo lahko obudi od mrtvih. 3. Senilna abnormalnost, ki se pojavi navadno okrog 70. leta. Tu tiči nevarnost zlasti v motnjah spomina. Človek postane pozabljiv in malomaren, vse mu je lanske sneg. Pri slaboumi ljudih ali pri ljudeh z oslabiljeno inteligenco pride torej do zločina iz preostre razsodnosti ali pa iz absurdnih reakcij mentalnih motenj. Pa tudi intoksikirani ljudje so nagnjeni k zločinu, le da so motivi pri njih čisto drugačni. Taki ljudje ravnaajo navadno pod pritiskom iluzije. Zamislijo se, recimo, v stanje ogroženega človeka. Vzemimo za primer alkoholičarja, ki ima delirium tremens. Znamo je, da

imajo taki ljudje očesne halucinacije. Zdi se jim, da so jih obkolili do glav oboroženi ljudje, ki jim strežejo po življenju. Beže pred njimi in na obupnem begu lahko ranijo in ubijejo soljudi, zlitje z imaginarnimi bitji njihove halucinacije. Gotove intoksikacije so izrazito agresivnega značaja, zlasti zastrupljenje s kokainom in etrom. Nasprotno je pa opij miroljuben in dobrodušen. Pri peti se sicer, da tudi opiomani ubije človeka, toda to je zelo redko, in ubije ga ne zato, ker je zavil preveč opija, temveč ker mu ga primanjkuje.

Psihopatična skupina manjkov in melanholikov zasluži posebno proučevanje. Ti psihopati so lucidni, toda v kritičnih trenutkih lahko zagreše zločin. Manjake omami razburjenje včasih tako, da razbijajo okrog sebe kakor besni. V resnici so pa tako divje krize izjeme, kajti manjkove senzacije so zelo površne in kratkotrajne, on sam se pa skoro vedno zaveda teh dejanj. Mnogo nevarnejši je melanholik v začetku in zlasti samemu sebi, ker hrepeni po »ničevosti« in največkrat je vzrok samomora baš skrita ali pa tudi akutna melanholična kriza. Toda melanholik kaže zelo pogosto nagnjenje prigovarjati drugim, da bi se tudi odločili za smrt.

Tu pa tam se mu posreči pogovoriti jih in posledica so samomori celih rodbin ali skupin. Često se pa melanholik na druge sploh ne obrača. Tako ne vpraša svojih otrok, ki jih pomori z najboljšim namenom, da jih obvaruje bede, bolezni, sramote, trpljenja itd.

Tudi epilepsija lahko vodi v zločin. Posebno nevarna je ta bolezen za ljudi, ki jih božast meče ali pa ki dobivajo hude napade. Redko se pripeti, da bi božastnik zakrivil smrt drugega. Poznamo pa tudi psihično epilepsijo, ki se izraža v nekakšni psihični konvulziji. Bolnik ne izgubi zavesti, ne pada, pač ga pa naenkrat napade agresivna, včasih tudi

življenju drugih nevarna besnost.

Najbolj nevarne so pa one duševne bolezni, ki se iz njih rode lucidni umori, tako v svojih nagibih kakor v sredstvih. Najnevarnejše so zato, ker so najpogostejše. Gre za sistematično delirija. Tako imamo zlasti ljudi, ki trpe na slušnih halucinacijah. Takemu človeku se zdi, da mu groze neke od daleč nevidni sovražniki. Zdi se mu, da vplivajo nanj, da ga magnetizirajo in pritiskajo nanj v besedi, mislih in dejanjih. Njegovo življenje je večna muka. Bolnika obhaja groza in silno se razburja, pa tudi duši v stanju samoobrambe, ki jo opravlja bodisi neposredno, ali pa metodično, kar je najpogostejše in najznačilnejša reakcija. Zelo mnogi »preganjanci« prenašajo svoje trpljenje neverjetno potrpežljivo. Če so pa razburilivi ali če doseže njihov strah gotovo intenzivnost, se lahko odločijo za dejanje. Predno pa seže bolnik po skrajnem sredstvu, bje hud notranji boj.

Čim se je pa odločil, lahko rečemo, da

izbrana žrtev ni nič na boljšem od človeka, ki ga je obsodilo sodišče na smrt. Bolnik počaka, da napoči najugodnejši trenutek. Očividci strme nad mirom in hladnokrvnostjo, ki z njo bolnik pozmeje stori svoje dejanje in ki spominja na metodično hladnokrvnost poklicnega krvnika. Po dejanju čuti moralno pomirjenost, kakor po storjenem dolžnosti, in prepričan je, da se je končno osvobodil.

Kakor ljudje, ki imajo halucinacije, so pa nevarni tudi »interpretirajoči« ljudi. Ti so nevarni zlasti svojim zdravnikom, posebno kirurgom, ki jim pripisujejo odgovornost za svojo bolezen ali za njeno poslabšanje. Omeniti je treba še posebej delirujoče mistike. Taki ljudje imajo obenem halucinacije in tudi interpretirajo. Pri njih je značilno zlasti prepričanje, da morajo izpolniti poslanstvo, ki jim ga nalaga glas od zgoraj. Taki ljudje vsaj deloma obvladajo svoje impulze, dočim jih mistiki sploh ne morejo.

Fanatiki so bolniki, ki se pojavijo pri njih deliriji, toda bolj v dejanjih, nego v mislih. Sem spadajo boleštni kverulanti, ki vodijo neskončne procese in si jemljejo pravico sami, če ni izpadla pravda tako, kakor so želeli.

Ubijajo svojega nasprotnika,

še večkrat pa svojega advokata in sodnika. Obsedenci skoraj nikoli ne ubijajo. Ljudje sodijo drugače, toda to je napadno. Obsedence drži neprestano v krepilnih notranja borba, ki jim nagnja samo mučen strah. Če obsedene umori človeka, se zgodi to navadno pod vplivom alkohola. Alkohol je treba upoštevati tako pri psihopatih, kakor pri duševno zdravih ljudeh. On aktivira antisocialne instinkte deloma s tem, da zatira samo kontrolo, deloma pa s tem, da podžiga impulzivnost. Alkohol odvarja za zločine, ki poganja ljudi v nje z lastno silo, pa tudi za one, ki imajo morda druge povode, ki bi pa ne bili storjeni brez njega.

Miss Belgija 1933

Na lepotni konkurenci belgijskih lepotic je odnesla zmago Georgetta Casteels, ki odstopa v Ameriko na svetovno lepotno konkurenco.

Moley odstopil

Ameriški državni podtajnik profesor R. Moley je zapustil svoj urad in njegovo odstop je vzbudil v Ameriki razumljivo pozornost. Moley je bil ena najpomembnejših postav Rooseveltovega možganskega trupa in še pred londonsko gospodarsko konferenco je imel pri predsedniku glavno besedo. Na londonski konferenci je pa začel naenkrat delati na lastno pest. Macdonald je izjavil, da bo Roosevelt nedvomno pristal na stabilizacijo valute na zlati poillagi. Macdonald je brž naročil krasen pergament in na njem je dal lepo izpisati besedilo sporazuma o stabilizaciji; pripravljen je tudi velik banket, ki naj bi bil na njem ta važna listina podpisana. Naenkrat je pa Roosevelt brzojavil iz Amerike, da mu niti na misel ne pride dolar stabilizirati. Macdonald je najprej banket dvakrat preložil, končno je pa slavnostni pergament raztrgal.

Od takrat, zlasti še odkar se je Moley hudo sprl s svojim predstojnikom, tajnikom Cordellom Hullom, je bilo jasno, da ne bo ostal na svojem mestu. V ostredje je stopil najboljši Rooseveltov

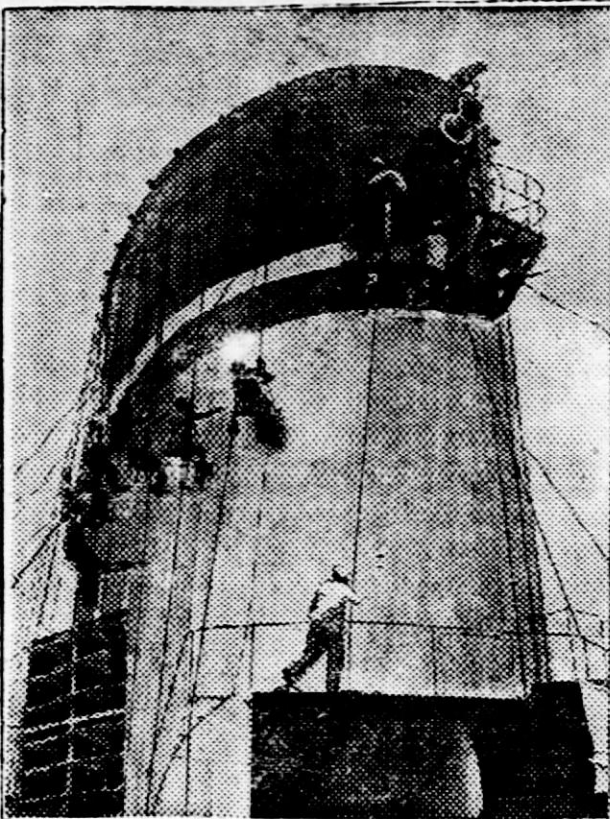

prijatelj Vincent Astor, ki angažira za predsednika nove ljudi, nezaželjene pa odslavlja. Pravijo mu siva Rooseveltova eminenca. On je odstranil Moleya, imenoval ga je za glavnega urednika in so lastnika svojega tednika »New Deal«.

Cordell Hull je poslal newyorškimi listom izjavo, da ni bil on tisti, ki je povzročil Molejev odstop. Zdi pa Molejev odhod postane Hull glavni Rooseveltov svetovalec. Moley je bil zagrižen sovražnik bank in trustov. Hull je proti avtarkiji in za mednarodno sodelovanje. Na njegovo pobudo se Roosevelt zdaj posvetuje z guvernerjem Angleške narodne banke Montague Normanom.

raziskanimi strupi, ki ne zapuščajo nobenih sledov? Če odgovori kandidati na ta vprašanja trdijo, mora prisiči na svojo vero, čast, domovino in rodbino, da bo obljube vestno izpolnjeval, zlasti pa da ne bo zlorabil nobene informacije, ki jo dobi od kate-regalok člana kluba. Če je kandidat brezverec, mora prisiči na vero, upanje in ljubezen do naraščajoče naklade svojih del. Obred obljube se zaključuje z grožnjo: Če prelomite prisego, naj vaše literarne načrte zlorabijo drugi pisatelji, naj vas založniki okra-dejo, sodišča naj vas preganjajo z dolgimi procesi, korektorji naj vam ne popravijo najgriš tiskovnih napak in vaše knjige naj gredo slabo v denar.

Parnik pleskajo

V newyorškem pristanišču na novo pleskajo italijanski parnik »Rex« po njegovi rekordni vožnji iz Evrope v Ameriko.

Mount Everest nepremagljiv

Pred dobrim tednom, takoj po svojem povratku v London, je poročal vodja angleške ekspedicije Ruthledge o poskusu povzpeti se na vrh Mount Everest. Ruthledge je priznal, da se mu ni posrečilo premagati atmosferskih ovir in doseči vrha Mount Everest. V svojem predavanju po radiu je dejal:

Klimatične razmere se tam menjavajo vsake štiri minute. Zato smo rabili opetovano po več ur, da smo se povzpeli 100 m višje. Z nepopisnim naporom smo pa šli od odkritja do odkritja, zlasti glede podnebja. Slavni angleški plezalec Smythe je ostal s svojimi 10 tovariši tri dni na zelo nevarnem kraju, na strmi pečini blizu vrha Mount Everest. Imel je neposredno radio zvezo z glavnim taboriščem ekspedicije pod seboj, kar je bil prvi primer v zgodovini poskusov doseči vrh Mount Everest. Smythe je poročal po radiu o svojih opazovanjih in doživljajih. S tem je bil obvarovan usode svojih rojakov Malloryja in Irvina, ki sta našla pred leti pod vrhom Mount Everest smrt.

Ko se je Smythe s svojimi tovariši vrnil v glavno taborišče, so bili vsi tako izčrpani, da so mogli le trije čez nekaj dni svoj poskus ponoviti, seveda brez uspeha. Ruthledge je izjavil, da bi bilo mogoče premagati najvišjo goro sveta samo v maju ali juniju, pa tudi v tem času ni mogoče vedeti, kakšno bo vreme. Drugače pa kopni sneg na Mount Everestu že v juniju, a letos je kopnel celo že 25. maja, kar je ekspedicijo močno oviralo. Za hrano je imela ekspedicija samo čaj in sladkor in ker so morali čim bolj varčevati, so bili na strahu, da bi bili izčrpani. Leto 1935 hočejo Angleži ponovno nasesti Mount Everest. Ruthledge upa, da bo končno premagal najvišjo goro sveta, če mu bo znova poverjeno vodstvo ekspedicije in če bo vreme količ-kaj ugodno.

Klub papirnatih morilcev

V Londonu imajo avtorji kriminalnih in detektivskih romanov klub, ki mu pripadajo med drugim Austin Freeman, E. C. Bentley, Dorothy Sayers, Clemence Dane, G. D. H. Cole, Edgar Jepson, Anthony Berkeley in G. T. Chesterton. Nihče ni vedel za ta klub, dokler se ni sam izdal. Nekoč so bili povabljeni v klub najslavnejši detektivi. Člani so se z njimi zabavali, proučevali so njihove značaje, poslušali njihove zgodbe in nobenemu gostu ni prišlo na misel, da služi pisateljem za model. Klub je bil sklenil napovedati boj literarnemu šundu. Po mnenju vodstva kluba bi moral biti kriminalni ali detektivski roman pisan po istih zakonih literarnega dela, kakor vsi drugi romani, avtorji takih romanov bi pa morali biti v prvi vrsti dobri pisatelji, kakor so avtorji tragedij ali epov.

Sprejem v klub je združen z obredom, ki spominja na izpite prostozidarjev. Predsednik vpraša kandidata: Ali obljubite, da bo obseg vašega romana poštena izsleditev namišljenega zločina s pomočjo lastne iznajdljivosti brez vsakih fantastičnih primesi? Ali prisežete svečano, da ne boste utajili čitatelju živih, resničnih načinov odkritja zločinov? Ali obljubite, da boste zmerno rabili zarote, smrtne žarke, duhove, hipnotizem, lunetike, zagonetne Kitajce ter hudobne duhove, zlasti pa, da se za vedno odredite zastrupljanju ljudi z znanstveno ne-

Prepričani sva, sta dejali pred odhodom, da nepokvarjeni divjaki, ki se morajo s primitivnim orožjem boriti z divjimi zvermi in neukročeno naravo za svojo obstanek, daleč prekašajo civilizirane moške. Primitiven mož zna biti svoji ženi zvest, dočim pri civiliziranih možih zmanjšemo zakonso zvestobo. Originalni Angležinji se utaborita v Alice Springs, od koder bosta hodili v pragozdove na lov za primitivnimi možmi, seveda brez teniških hlač in klubskih znakov.

Maroški princ

Sin maroškega sultana na izprehodu po pariških ulicah.

Lov na primitivne može

Dve mladi Angležinji, miss Harker in miss Gurville, obe Londončanki, sta zelo nezadovoljni z moškimi v Angliji in zato sta se napotili v divje kraje zapadne Avstralije, kjer upata najti primitivne može. Izjavili sta, da sta zapustili Anglijo, ker bi se radi seznanili z moškimi, ki so odkriti in v vsakem pogledu možati. Izumirajoči eksemplari primitivnih mož so po mnenju erotično sentimentalnih angleš-kih izseljenk mnogo zanimivejši od salonskih gospodov v frakih, belih hlačah in teniških čevljih. Tako namreč karakterizirata originalni Angležinji moške naše dobe.

Iznajdljiva slovenska umetnost

Med letošnjim jesenskim velesejnom razstavi tudi naši umetniki zopet svoja najnovejša dela

Ljubljana, 2. septembra.

Odkar sploh govorimo o slovenski umetnosti, je vedno kakor pastorka hodila okrog naših hiš in neprenehoma iskala vsaj majhnih vratic, kjer bi imela vstop v naše domove. Najuglednejši književniki so ji peli slavo in likovni umetniki sami so v stradanju in bedi žrtvovali svoja življenja, da jo privedo iz kota preziranja k mizi na častno mesto, kakršno zasluži. Celo društva so se ustanavljala v ta namen in po brezupešnem boju za populariziranje umetnosti spet resignirano odlagala orožje. Koliko praznih razstav smo že imeli in koliko je bilo že anket brez učinka, da bi bilo pomagano umetnikom. Tudi nekaj loterij smo že doživeli, kjer so umetniki svoja dela darovali, da bi tudi širša javnost spoznala čar slovenske umetnosti. Uspeh je v primeri z ogromnimi žrtvami še vedno malenkosten in naši umetniki se morajo še vedno z največjim samozatajevanjem boriti za najpotrebnejšo skorjico vsakdanjega kruha. Od pravega umetnika tudi ne smemo zahtevati praktičnega čuta ali celo trgovskega talenta — a trgovine z umetninami, te uspešne posredovalke med umetniki in publiko, ki ima pri večjih narodih največje zasluge za propagando umetnosti, sploh nismo imeli. Tako so tudi vse akcije, ki so jih zasnovali ali inspirirali umetniki, v kratkem zaspale.

Šele po vojni so predvsem ruski emigranti pričeli po hišah ponujati »na roko« delane slike, z večino prav dvomljive kvalitete — a pustimo to in pozabimo, saj tudi ubogi emigranti morajo jesti. Take umetnosti, kakršno so ponujali, s krošnjarenjem tudi niso mogli profanirati. Končno so se pa skoraj vsi umetniki oklenili domačega Kosovega salona na Mestnem trgu, ki prireja razen v Ljubljani tudi po drugih mestih razstave del slovenskih umetnikov. Razstave so imele tudi vsaj skromen finančen uspeh, da danes še skoraj ni več zavednega slovenskega doma brez slike ali kipa tega ali onega priznanega domačega mojstra. Ob velesejnu bomo imeli spet tako razstavo v Jakopičevem paviljonu, kjer večina naših umetnikov razstavi predvsem svoja najnovejša dela. Dosedaj so se prilgasil slikarji: Ferdo Vesel z večjo kolekcijo svojih mojstrovin, Rihard Jakopič se nam pokaže z nove strani in razstavi z večino šopke in cvetlice v vsem bajnem žaru barv, Fran Tratnik nove portrete in večjo

kolekcijo skoraj kiparsko občutenih interesantnih risb, Ivan Vavpotič nam pokaže predvsem lepoto moderne Ljubljane, Maksim Gaspari svoje vedno sveže fante in dekleta, cerkvice in vase, Božidar Jakac najlepšo izbiro svojih pastelov z Dolenjake, Fran Pavlovec najsubtilnejšo poezijo naše vase, Fran Košir kot minarski sin seveda bistre škofjeloške vode, Fran Klemenčič intimnost ljubljanske okolice, Rajko Slapernik dolenske in gorenjske kraje, tako da nam pokrajnariji servirajo za velesejem največjo izbiro. Da nas bo Hinko Smerak spet duhovito presenetil, še itak vem, gotovo bo pa marsikoga pridobil tudi mladi Zirovec Maksim Sedej s svojo nežno lirsko, a tudi grenko socialno umetnostjo, Olaf Globočnik spet s svojo apartnotno, poleg Jakopiča nas bodo pa s cvetlicami obradovali Anica Sodnik-Zupančeva ter sestri Avgusta in Henrika Šantel. Prijatelje dobre grafike bo razveselil Eljo Justin s svojimi najboljšimi lesorezi, iz Beograda je pa kipar Lojze Dolinar poslal nekaj novih bronastih statuet, a prav posebno se bo postavil Niko Pirnat s svojimi plastikami, zlasti pa z najnovejšimi portreti znanih ljubljanskih osebnosti, ki si je z njimi pridobil sloves odličnega portretista.

Do razstave, ki bo odprta od 3. do 17. septembra vsak dan od 9. do 18. ure, bo vrsta umetnikov gotovo še narasla, da bo razstava gotovo prav zanimiva revija najnovejših del naše umetnosti. Sedaj pa pride na vrsto še iznajdljiva umetnost. Dolej si moral pri vsakem obisku Jakopičevega paviljona plačati po 10 Din — za to razstavo pa pri Kosu na Mestnem trgu še danes lahko za 10 Din kupiš permanentno vstopnico in z njo lahko greš tudi stokrat ali še večkrat uživat umetnine, če hočeš, kakopak lahko tudi nešteto krat po tihem zabavljaš. Toda tega to pot ne bo treba, saj te bo tolažila številka na vstopnici, ki ti morda pokloni najbolj občudovano umetnino na razstavi. Da, brez denarja in stroškov dobiš pravo umetnino domačega umetnika, če imaš le malo sreče, kakor rečeno ima vsaka vstopnica za 10 Din, ki z njo lahko greš kolikorkrat hočeš na razstavo, tudi tekočo številko, a te številke bodo zrebane in 10 izrebranih številk dobi 10 dobitkov, namreč 10 slik, ki so po nižji cenitvi vredne 10.000 Din! Kdor sreče ne poskusi, naj je tudi ne pričakuje!

Iz Celja

—c Gledališka družina »Soča« iz Ljubljane gostuje drevi ob pol devetih v Mestnem gledališču v Celju. Na sporedu je uprizoritev odlomka »Hlapec Jernej in vagon« iz Cankarjevega »Hlapca Jerneja«, recitacija Gregorčičeve »Soče«, solospeli tenorista G. Jarca, recitacija Zupančičeve »Pomladne epistole« in uprizoritev Czin-nerjeve groteske »Maska satana«.

—c V letnem gledališču studio 7. 8. in 9. k. m. Novačanovo dramo »Herman Celjski«, pod vodstvom režiserja G. Milana Koske. Pri uprizoritvi so sodelovali nad 200 oseb. Glasbeno spremljavo za to delo je napisal G. Karl Sancin, ravnatelj Glasbene Dramme v Celju. Uprizoritev te močnejše matice na prostem bo gotovo nudila globok umetniški užitek. Priprave so v polnem teku.

—c Na okrožnem in okrajnem sodišču in na državnem tožilstvu so uradne ure od danes naprej ob delavnikih od 8. do 14. Ob nedeljah in državnih praznikih bo državna služba od 9. do 11. dopoldne.

—c Tujski promet. V avgustu je obiskalo Celje 1265 tujcev (napram 1135 v juliju), in sicer 905 Jugoslovenov in 360 inozemcev, med temi 186 Avstrijcev, 64 Českoslovakov, 38 Italijanov, 23 Nemcev, 13 Rusov, 13 Madžarov, 8 Francozov, 6 Poljakov, 3 Angleži, 2 Romuna, 2 Švicarja, 1 Amerikane in 1 Grk. Po poklicu je bilo 346 trgovcev odnosno trgovskih potnikov, 202 uradnika, 114 obrtnikov, 45 inženjerjev, 42 učiteljev, 37 odvetočnikov, 24 inženjerjev, 24 profesorjev, 23 dijakov, 22 zdravnikov, 14 mornarjev in 6 lekarnarjev; 366 oseb je bilo brez poklica.

—c Pri borzi dela v Celju je bilo 31. avgusta prizavljenih 252 brezposelnih (233 moških in 19 žensk) napram 598 (564 moškimi in 34 ženskami) dne 20. avgusta. Delo dobijo: 2 hlapca, 7 gozdnih delavcev, 5 tkalcev, 2 sodarja, 1 kolar, 1 čevljar, 2 slikarska vajenca, 1 mizarski in 1 čevlarski vajenec, 2 služkinji, 1 kmečka dekla, 1

tkalka, 2 natakarici, 1 podnatakarica, 1 hotelska sobarica, 2 privatni sobarici in 1 varuhinja.

—c Umrl je v petek 1 t. m. v celjski bolnici 67letni kočar Jernej Drogenik iz okolice Šmarja pri Jelšah, 31. avgusta pa je umrl na Ložnici pri Celju 21letni zasebnik Karol Rahle. V avgustu je umrlo v Celju 19 oseb (2 v mestu in 17 v javni bolnici), v okoljski občini pa 3 osebe (2 moška in 1 ženska).

—c Sportni dan priredi SK Olimp v Celju ob svoji petletnici. Danes ob 20. bo štafeti tek skozi mesto, ob 20.30 pa rokoborba in boks v veliki dvorani Narodnega doma. V nedeljo, 5. t. m. ob 10. dopoldne bo obhod sportnikov z godbo po mestu, ob pol 11. lahko-atletsko tekmovanje na Glaziji, ob 11.30 istotam nogometna tekma med mladinskima moštvoma SK Jugoslavije in SK Olimpa, ob 14.30 pa med rezervama SK Celja in SK Olimpa. Ob 16. se pričel nogometni brzoturnir s sodelovanjem SK Celja, SK Dobrne, SK Jugoslavije in SK Olimpa. Ob 20.30 se bo pričel v Narodnem domu tekočletski nastop SK Ilirije iz Ljubljane in SK Olimpa.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstetega petka 8. t. m. lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

—c Najdba. Popolnoma nov rjav toaški čevljev znamke »For ever« je bil najden na nekem gostilniškem vrtu v Celju.

Na policiji.

- Kje stanujete?
- Pri bratu.
- Kje pa stanuje vaš brat?
- Pri meni.
- A kje stanujeta oba?
- Skupaj.

IZ AVSTRIJSKE ARMADE

Častnik: Čuj, ti si v civilu optik, kajne? Vojak: Da, gospod poročnik. — Pojdi torej doli v kantino in pravi razbito steklo v oknu.

Naši akademiki na Poljskem

Ljubljana, 2. septembra.

V juliju so priredili naši akademiki ekskurzijo na Poljsko, kjer so si ogledali večja mesta, zlasti pa razne tehnične naprave. O ekskurziji smo priobčili več informativnih člankov našega poročevalca, danes pa priobčujemo še zadnji članek.

V Gdini in Bydgoszczu

Poldrugi dan bivanja ob poljskem morju, v Gdini, nas nikakor ni zadovoljilo. Zeleni smo si vsaj še en dan, da jo vidimo obeljavano od solca, da vidimo tudi živahnost njene plaže, saj mora v takih dneh kar žareti v pesku — ta iz zelenega Baltika dvignjena Vineta. Po široki dolgi cesti, kjer nas v prihodnje že gotovo popelje cestna železnica, koraka zvečer naša navzočja potujoča družina na železniško postajo. Ujamo se pri signalov iz pristanišča, ki se svetlika v tisočih lučicah, kakor bi žarele raztresene korale in v polnočni uri nas odpelje vlak nazaj proti jugu. V zgodnjem jutru po slabo prespani noči se ustavimo v Bydgoszczu, kjer se zadržimo do štirih popoldne. Vendar je po tako kratkodobnem posetu mesta, — kajti skoro ves čas smo porabili za ogled dveh elektrotehničnih tovarn — težko kaj obširnega povedati o njem. Ima preko 100.000 prebivalcev, je zgoščeno in natrpano z lepimi visokimi hišami. Vse je okusno, lepo in snažno urejeno. Razen visokih šol mu menda ničesar ne manjka. V lepem parku za visoko gotosko cerkvi se dviga sredi vodometna orjaška skupina predstavljajoča vesoljni potop — krasno umetniško delo. Okolica mesta je lepo pogozena. Bydgoszczki kanal ki teče Vislo z Odry, je plovec za manjše tovrne ladje. Tu prevažajo v prvi vrsti les in žito. Po svoji velikosti zelo spominja na našo Ljubljanico.

Z avtobusom se odpravljamo v predmestje v tovarno »Kabel poljski«, kjer nas zelo prijazno sprejmejo. Razdeljeni v dve skupini si pod vodstvom obratnih inženjerjev, ki nam vse na široko razkažejo in tolmačijo, eni skupini v francoskem, drugi v nemškem jeziku, ogledujemo tovarno. Pred nedavnim časom je bila zmodernizirana in zelo povečana. V strojnični zagledamo za tovarniški obrat neobičajen pogonski stroj, ki je nekot služil na ladji, pa so ga tu prav dobro prikrili. Prav zanimivo je videti, kako stroji avtomatsko pleto, navijajo in viljajo raznovrstne izolacije za kable, katere končno ugledamo navijati se na bobne. Po ogledu tovarne nas pelje naš spremljevalec še v laboratorij, kjer izvršujejo različna merjenja na kablji. Tu vidimo gopeoda pri delu. Gotovo mu je bil naš obisk neljub, kajti opravičil se nam je na kratko, češ, da nima časa, ter nam dejal, naj si kar sami ogledamo laboratorij. Po besedah »To so dr. Vidmarjevi učenci«, ki jih je bil izrekel naš spremljevalec, se je prvotno rezervirani gopeod dvignil izza svoje mize ter nam kar najljubše do vseh podrobnosti razložil in razkazal vse merilne naprave. Na našo skupino je napravil ta dogodek poseben vtis. Pri slovesu smo se še zahvalili za prijaznost, jaz pa sem stopil k našemu spremljevalcu:

— Poznate dr. Vidmarja osebno?
— Osebnost ravno ne, toda njegova strokovna dela sloviijo pri nas po odličnem slogu, kar drugje pogrešamo. Njegova predavanja morajo biti zares privlačna.
Po ogledu tovarne nam pripravijo v posebnih prostorih dobro zakusko. Kratko odmerjeni čas nas hitro prežene. Čez piko uro smo že sredi mesta v drugi tovarni v

»Fabriki art. elektr. inž. St. Ciszewski i Skar«. Na stotine različnih elektrotehničnih artiklov fabricirajo. Različna atikala, doze, varovalke i. t. d. — na krožni poti skozi stroje se končno znajdejo v velikih zavrtkih v skladiščih pripravljeni za trg. Skozi sto rok morajo, da dobijo predmeti zaželjeno obliko. Zbranim v obširni pisarni, kjer je nameščena zbirka lepih mladih moči — seveda nežnega spola, — nam pri slovesu predstavniki obrata podarijo vsakemu par instalacijskih predmetov. Nad vse zadovoljni, da smo zopet nekaj novega videli, se zahvalimo in poslovimo.

V Poznaniu

Pot nas pelje naprej proti jugu. V prijetnem večeru nas pozdravi Poznan, najlepše mesto, kar smo jih ob priliki potovanja po Poljskem videli. Ima okrog četrtilijona prebivalcev. Senčnati drevoredi, cvetni nasadi ter obširni vrtovi krase mesto vzdolž širokih cest. Lepe stanovanjske hiše se šopirijo s cvetjem okrašenimi okni. Po vsem mestu je tako; lepše kakor pri nas ob priliki nagradnega tekmovanja za najlepše s cvetjem okrašeno okno. Nastanimo se v akademskem domu. Nova stavba z arhitektonsko dekorativnim pročeljem je zelo obsejna. Okupiramo po dva in dva nekaj sob; v udobno se pečutimo v njih, še posebno po nočeh, prestanih v vlaklu.

Ze ob prihodu na železniško postajo smo bili od poljsko-jugoslovenskega društva povabljeni na večerjo. V naglici preoblečeni ter pod prhami kopalnic osveženi stopamo zvečer po poznanskih ulicah na mesto, kjer ima poljsko-jugoslovensko društvo svoje prostore. Pri vstopu se nad vrati sveti z jugoslovensko trobojnico okrašen napis »Dobro došli!«. Pozdravi nas tajnik g. dr. Vošnjak ter nam izreče prisrčno dobrodošlico. Ogledamo si čitalnico, dvorano za prireditve ter ostale prostore. V tajniški sobi, preurejeni v začasno obednico posedmo za mizo. V našo sredo prisede g. general Serda Teodorski, predsednik društva. Z dvignjeno čašo nam nazdravi in skupno z nami večerja. Povprašuje nas o vseh, ki smo jih dobili med našo ekskurzijo na Poljskem in drugo. Na st. nah vise slike naših krajev, Bled, Bohinj, naše planine ter motivi z Jadrana. Društvo je močno in zelo agilno. Tako smo imeli priliko prisostvovati naslednji večer skoptičnemu predavanju »hrvatski« lekvah. G. predavatelj Beneš iz Zagreba, ki je istočasno prepotoval Poljsko, je v gladki srbohrvaščini opisoval kracre posnetke Dvorana je bila nabitno polna prijateljev jugoslovenskega naroda. Z zanimanjem smo sledili predavateljevim izvajanjem, s tiho željo, da ponese pri njih Sloveni ki pojde na Poljsko, s seboj di. pozitivne naše lepe Gorenjske, ki bodo še bolj zbujali občudovanje pri »ratih Poljakih.

V Poznaniu si ogledamo novo moderno kalorično centralo. Celo popoldne se zamudimo v njej, pa si je kljub temu nismo mogli ogledati dovolj natančno. Vse je najmoderneje urejeno. Ogromno dvigalo pobira samo premog iz velikih zalog, ležečih na prostem, ter ga avtomatsko prenaša v kotlarno, kjer se stresa na rešetke. Majhne parne turbine ženejo črpalke, dve veliki pa generatorje. Kar največjonožneje je vse izrabljeno. Vzorne razdelilne naprave in transformatorske celice so nameščene v posebnih etažah. Vse je najmoderneje in ničesar ne opazimo, kar bi spominjalo na pretečeno razvojno dobo elektrotehnike. Še bolj važno z drugega stališča gledano je pa to, da je vsa proizvod domače industrije.

Ena največjih tovarn, kar smo j. videli na Poljskem, je brezdomno tovarna za lokomotive Cigielski. Ogromna je; saj zaposluje samo inženjerjev 300. Izvršuje različne parne stroje, kotile in lokomotive. Skozi razsežne delavnice stopamo in ogledujemo v spremstvu dveh inženjerjev kar po cele ure. Poučen pa tudi dolg bi bil film, ki bi nam prikazoval nastanek lokomotive v tovarni. Skozi livarne, kovačnice, strugarne i. t. d. prispemo končno v montažne prostore, kjer se nam predstavijo velike nove lokomotive e že na tiru v poslednjem delu. Tovarna krije vso domačo potrebo ter izvršuje tudi naročila za inozemstvo. Tako je bilo pred kratkim izvršenih 50 najmodernejših lokomotiv za Bolgarijo. V Poznaniu si ogledamo še narodni muzej in katedralo. V znamenju štednje smo odpotovali zopet na večer ter na ta način prihranili prenočnino.

Največja slovanska božja pot

Naslednje jutro smo prispeli v Čenstohovo, kjer je največja slovanska božja pot. Mesto ima skoro 100.000 prebivalcev. Petina je židov. Dolge procesije, romarjev obiskujejo dan za dnem to sveto mesto. Za tujski promet je izborni preskrbljeno. Na nekoliko vzvišenem mestu, oddaljen m kakih 10 minut od železniške postaje, se dviga s starodavnim močnim obzidjem utrjeni pavlanski samostan, ki je mnogo trpel a čas husitskih vojn. Ustanovljen je bil za vladanja Vladislava Jagelonca. V stranski kapeli lepe samost. Z cerkve se nahaja na glavnem oltarju z zlatom in srebrom okrašene čudodelne Črne Matere Božje, ki jo je baje naslikal sam sv. Luka. Na obeh straneh glavnega oltarja vise na stenah brežstevlina dragocena darila, vidni izrazi zahvale za uslišane prošnje in izkazano pomoč. Tri ure smo bili še »hovski romarji. Po enourni vožnji smo prispeli v najbolj industrijsko ozemlje Poljske, v Gorzju Slezijo in sicer v mesto Katowice. Nastanimo se v policijski holi. Na programu imamo ogled velikih »Pokoji in pa veliko privatno elektrarno, katere omrežje ga celo na nemško stran. V času dograditve je bila naj v evropska elektrarna. Ima preko 80.000 KVA, njeni kabli pa z imajo dolžino 100 km. Izredno zanimiva je okolica Katowice. Tipično industrijsko ozemlje. Tisto naz. »čani horizont samih tovarniških dimnikov« umetni, mnogo rjavi oblaki »ima ga najbolj karakterizirajo.

Pozdravili smo bratko Poljsko, ki nas je proti pričakovanju povsem zadovoljila. Po »lovih« smo se želeli »ti demovini enak razvoj in napredek, da bi it »a kruha za nas vse.

Na povratku smo posetili v Češkoslovaški Brno, kjer smo si ogledali češko politehniko in tovarno »Elektromotor« Greta. Po tridnevnom ogledovanju Dunaja, smo se vrnili v Ljubljano. V. O.

Iz Škofje Loke

— Lep umetniški večer v Škofji Loki. Pod spretnim vodstvom popularnega režiserja g. J. Košute je agilna gledališka družina »Soča« iz Ljubljane priredila v sredo, 30. avgusta zvečer v Sokolskem domu v Škofji Loki z izbranim in pestrim sporedom gledališko predstavo. Večer je otvoril odlomek iz znanega Cankarjevega »Hlapca Jerneja« Režiser g. Košuta in književnik g. Strniša sta odigrala odlomek dejanja »Hlapec Jernej in vagabunda« tako dovršenostjo in natančnostjo, da Škofja Loka kaj takega še ni videla. Povsem preprost, toda globoko je bil zajet Jernej g. Strniša, a prav v ničemer mu ni zaostajal prepričevalno podan vagabund g. Košute. Efektne mu koncu odlomka je sledil buren aplavz in odobravalne gledalcev Ga Košutova je brezbizno in z vsa podrobno natančnostjo podala lepo Zupančičovo »Pomladno epistolo«, sledila je vedno naša Gregorčičeva »Soča«, kateri je efektna spremljava klavirja in orkestra luči dala mogočen podprek. Odobravalne gledalcev ni bilo ne konca, ne kraja. Tenorist g. A. Jarc, bivši član bratavoljske in ljubljanske opere je ob spretnem spremljanju klavirja dovršeno in učinkovito zapel več opernih arij, pesmi in kompozicij (Lajovic, Kriten, Vokotini, Paučić itd.) in žel za svoja izvajanja po več minut trajajoče zaslužen priznanje. Vse priznanje zasluži tudi domačinka gđ. Ilze Halada, ki je priskočila z igranjem klavirja družini »Soča« na pomoč. Kakor bomba je učinkovala na gledalce do podobne natančnosti predvajanja Czinnerjeva enodejanske groteske »Maska satana«, v kateri se je odlikoval g. Košuta kot gledališki ravnatelj, ga Košutova kot igralka in g. Strniša v manjši vlogi ravnateljevega pomočnika. Izvrstno nastudirana groteska z imenitno igrjo vseh nastopajočih osobito režiserja g. Košute, je bila od gledalcev navdušeno sprejeta in ansambel ponovno klancan na deske. — Umetniškega večera poln večer ni bil tako obiskan, kakor je zaslužil. Gledalcev je bilo komaj 100, kje so ostali drugi? Pri zmerni vstopnini vendar ne more biti zopet oni, vedno se ponavljajoči izgovor »križak«, ki v tem primeru gotovo ne drži. Družini »Soča« želimo na njeni poti še mnogo uspehov, — od strani občinstva pa več razumevanja. B.

Z Jesenic

— Smrt najstarejše Jeseničanke. V četrtek je preminula v 91. letu starosti gospa Barbara Vilman p. d. Markotova mati. Pokojnica je bila tih in blaga žena in do zadnjega vedno čila in zdrava. Za njo žalujejo otroci, vnuki, in pravnuki, ki so imeli v njej dobro mater, staro mater in prababico. Bodi blagi ženi ohranjen blag spomin, preostalih naše iskreno sožalje.

— Pogreb tragično preminule Ivanke Dolžanove. Preminila umrlo Ivanke so položili na mrtvašnico oder v domači hiši, kamor so hodile procesije ljudi s Hruišice, Jesenic, Javornika in od drugod in ji prinašale krasno jesensko cvetje. V sredo popoldne pa se je vršil po sodni obdukciji pogreb na jeseniški pokopališču. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudi na čelu spreveda, za številnimi venci pa je korakal »Sokola« z Javornika s praporom, a truplo pokojne Sokolice-telovadke so nosili Sokoli. Ko so truplo nesrečne mladenke spustili v grob, so Sokoli, prijatelji in znanci skoraj do vrha zasuli grob s krasnim cvetjem.

— Znižane cene kruha. Jeseniški peki so znižali cene kruhu in sicer: Belemu od 4.75 Din za kg na Din 4.—, na pol rženemu pa od Din 4.25 za kg na Din 3.50.

— Sokolsko društvo Jesenice, priredi v nedeljo, 10. t. m. ob 15. uri na sokolskem telovadišču veliko javno tombolo. Glavni dobitki so: vagon prvostopenjskega premoga, vagon drv, bala najboljšega platna, vreča fine bele moke, zaboj sladkorja in mnogo drugih lepih dobitkov.

— Protest jeseniških obrtnikov proti visoki davčni odmeri. Društvo obrtnikov za sodni okraj Kranjska gora z sedežem na Jesenicah je prosilo g. Ivana Mohoriča, narodnega poslanca za srez Radovljica, za intervencijo pri ministru financ, ker se je večini obrtnikov ocenil previsok čisti donos. V svoji spomenici navaja društvo konkretne primere previsoke ocene, ki je trikrat do petkrat višja kot v minulem letu, čeprav je promet od lanskega leta manjši od 20 do 30 odstotkov. V pomirjenju prizadebiti bo obrtniško društvo sklicalo v četrtek, 7. t. m. v Kazini sestanek vseh obrtnikov in povabilo tudi ministra n. r. in narodnega poslanca g. Mohoriča, da mu bo osebno tolmačili težave obrtništva.

— Visoke dajatve delavstva. Zadnji čas so se delavstvu v znatni meri povišali prispevki za pokojninsko in bolniško blagajno bratovske skladnice in za delavsko zbornico. Sedaj pa se je uredil še odbitek za banovinski bednostni fond v višini pol odstotka od zaslužka, tako da plačuje delavstvo kar tri prispevke za brezposelnost, in sicer 1 odstotek od plačanega davka, 1 in pol pro mile od mesečnega zaslužka in sedaj še bednostni fond. Ali bi ne moge odpasti dajatve za ta ali oni fond, ali bi se ne moge združiti vse dajatve v eno? To bi imelo vsaj kak efekt, ne pa da se dele le drobtinice na več fondov, od katerih nimajo brezposelni in onemogli delavci nobenega haska.

Iz Kranja

— Letošnja kanalizacijska dela se bližajo koncu. Kanal so začeli letošnji poletja začeli kopati pri Hübelnovi hiši in ga izkopali vzdolž Glavnega trga. Sedaj pa ravno dokončujejo kanalizacijo pri podružnici Kreditne banke, kjer bo spojena z ono iz Rožensveke ulice. Tako je dobil tudi osrednji del mesta svojo kanalizacijo in odpadejo kot neumetljeni odtiki, da se troši za kanalizacijo le na periferiji, a centrum ostaja brez nje. Sedaj preostajata le še Prešernova in Cerkvena ulica, mestna občina pa bo gotovo poskrbela, da bo prihodnje leto vse notranje mesto kanalizirano.

— Razstavnji paviljon je tudi letos postavilo »Prostovoljno gasilno društvo« na Glavnem trgu in ima vsak dan obilo obhodovalcev. V njem so razstavljeni glavni dobitki letošnje velike tombole, ki se vrši 10. septembra, zlasti pa vzbujajo velika poželjenja in nade širok napis: glavni dobitke 10.000 Din v gotovini. Pridite!

— Ustanovni občni zbor društva jugoslovenskih obrtnikov za dravsko banovino bo v Kranju v nedeljo, 3. t. m. ob pol 9. uri dopoldne v hotelu »Jelen«.

NAJVEČJO IZBIRO

in najlepše modele za jesen in zimo dobite že sedaj — do konca veleseljma pa še 10% popusta v damski konfekciji

A. PAVLIN, LJUBLJANA
Kongresni trg 5 (Zvezda)

Radionročram

Nedelja, 3. septembra.

8.15: Poročila; 8.30: Gimnastika (Dobovšek); 9: Versko predavanje (dr. Rant); 9.30: Prensos cerkvene glasbe iz sentpeterske cerkve; 10: O zakonu za zaščito živali (dr. Vebler); 10.30: Bosanski muslimani (H. Marjanović); 11: Radio orkester; 12: Čas, plošče; 15: Kmetijska ura (Jamnik); 15.30: O slovenski cerkvi na veleseljski razstavi (dr. Stele); 16: Plošče; 17: Prensos z veleseljma; 20: Pevski koncert g. Sivec; 20.45: Radio orkester; 21.45: Čas, poročila; 22: Prensos z veleseljma; 23: Konec.

Ponedeljek, 4. septembra.

12.15: Plošče; 12.45: Poročila; 13: Čas, plošče, borza; 19: Radio orkester; 20: Geografija Slovenije (dr. Reja); 20.30: Prensos iz Zagreba; 22.30: Čas, poročila; 23: Konec.

Torek, 5. septembra.

12.15: Plošče; 12.45: Poročila; 13: Čas, plošče, borza; 19: Radio orkester; 20: Animistična podmena o postanku vere (Terseglav); 20.30: Internacionalni nemški prenos iz Berlina; 22: Čas, poročila, Radio orkester; 23: Konec.

Sreda, 6. septembra.

12.15: Plošče; 12.45: Poročila; 13: Čas, plošče, borza; 19: Radio orkester; 20: Gospodinjina ura: O III. gospodinjinski razstavi, ki se vrši za časa veleseljma v paviljonu K (ga. Lapajne); 20.30: Vokalni solistični koncert g. Betetja; 21.15: Klavirski mladinske skladbe (dr. Švara in Eržen); 22: Radio orkester, čas in poročila; 23: Konec.

Četrtek, 7. septembra.

12.15: Plošče; 12.45: Poročila; 13: Čas, plošče, borza; 19: Radio orkester; 20: Gospodinjina ura: O III. gospodinjinski razstavi, ki se vrši za časa veleseljma v paviljonu K (ga. Lapajne); 20.30: Vokalni solistični koncert g. Betetja; 21.15: Klavirski mladinske skladbe (dr. Švara in Eržen); 22: Radio orkester, čas in poročila; 23: Konec.

Petek, 8. septembra.

9: Versko predavanje (dr. Rant); 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice; 9.30: Potovanje po Evropi in tujski promet (prof. Sest); 11: Radio orkester; 12: Čas, poročila, plošče; 15.30: Slovenska glasba, Radio orkester; 16.30: Prensos z veleseljma (tekma harmonikarjev); 20: Prensos »Prodane novice« iz Bratislave; 22.30: Čas, poročila; 23: Konec.

Sobota, 9. septembra.

12.15: Plošče; 12.45: Poročila; 13: Čas, plošče; 19: Radio orkester; 20: Pregled zunanjih političnih dogodkov (dr. Jug); 20.30: Pevski koncert g. Grbe; 21.15: Čas in poročila; 21.30: Prensos z veleseljma; 22.30: Plošče; 23: Konec.

»SLAVIJA«

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

V LJUBLJANI, Gosposka ulica 12 Telef. 2176, 2276.

Podružnice: BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, OSIJEK, NOVI SAD in SPLIT

Dve siroti

Roman

Bila je ravnodušna do prepevanja in kričanja vinjenih vlačug in po glavi so ji rojile težke misli. Prav kar je bila premagala svoje srce in se prištila k laži, da se je izmotala iz mučnega položaja. Zdaj ji pa ni bilo treba več igrati dvojne vloge.

Zaman so skušale njene družice po izgnanstvu ugotoviti vzrok njene žalosti; nobene besedice niso mogle spraviti iz nje.

Potem je postala vožnja dolgočasna, posebno Marjana je čutila to.

Ko so bile v izgnanstvo obsojene žensčine že blizu Havra, so se začele vse bati trenutka, ko nastopijo po morju pot v neznane kraje. Samo Marjana ni kazala nobenega strahu.

Končno sta se voza ustavila pred krčmo, kjer se je bil nastanil Picard v pričakovanju prihoda izgnanih lahkoživ.

Pokanje biča in živahno pomenkovanje izgnanik je zdramilo Picarda. Izbuljeni oči se je zagledal v temo. Potem je pa odhitel po stopnicah v vežo. Kmalu je dohitel krčmarja, ki je govoril s seržantom in vojak.

In ne da bi se zmešil za nje, je za-

šel iskati med izgnankami Henriko. Že je bil brezuspešno pregledal prvi voz; hitel je k drugemu, trdno prepričan, da najde tam nesrečno Henriko.

Toda tudi v drugem vozu jo je zaman iskal.

In končaj je tam, kjer bi bil moral začeti; obrnil se je na seržanta z vprašanjem, če je med izgnankami Henrika Gerardova.

Poveljnik vojaške straže je bil vstopil v krčmo, da bi si privoščil čašico vina. Picard je sedel k isti mizi in navezal z njim pogovor.

— Vi ste torej poveljnik te straže? — je vprašal.

— Da, gospod plemič, — se je zasmel seržant videč, kako ga prišlec debelo gleda, — kaj bi radi? Pa menda vendar vam ne diši katera teh krepostnih gospodičen?

— Da, rad bi govoril z eno.

— Ah! ah! nedvomno biva prijateljica... In čakate jo, da bi ji želeli srečno pot... Katera pa je?... Kako se imenuje to krepostno dekle?

Picard je zardel, misleč, da govori seržant tako zaničljivo o Henriki.

In pomislil je, da bi prišlo do burnega nastopa, če bi bil šel vitez z njim. Vendar pa ni pokazal svojega ogorčenja.

— Ali je tu Henrika Gerardova? — je vprašal seržanta.

— Da, tu je.

Seržant je pogledal v seznam in pripomnil:

— Številka dvajseta je njena... Da, to bo dekle, ki se ljudje tako zanimajo za njo.

Toda Picard je vedel že dovolj.

— Ali ste prepričani, da je Henrika Gerardova v enem teh voz?

Seržant se je zasmel, rekoč:

— Prijatelj, če jo hočete videti, morate sprejeti kar dve.

— Kako to?

— Dve, vam pravim. Zvezane so namreč po dve in dve skupaj.

— Zvezane?

— Seveda, kaj ste pa mislili!

Pogovor je prekinil prihod vojaka, ki je privedel dve zvezani ženski.

Picard je takoj skočil k njima in vzkliknil:

— Zmotili ste se, nobena ni Henrika Gerardova.

— Mislite? — je vprašal seržant.

— Dobro, takoj vam dokazem, da se motite vi.

Obrnil se je k ženskama:

— Henrika Gerardova!

Marjana je stopila dva koraka naprej in potegnula za seboj svojo družico. In dejala je:

— Tu sem! Kaj bi radi?

— No, prijatelj, — se je zasmel seržant, obrnjen k Picardu, — vidite, da dobro poznam vse svoje ljudi — Tu je gospodična, ki jo iščete... Če

ji hočete kaj sporočiti, se ne pustite motiti.

Toda Picard ga ni več poslušal.

Na obrazu se mu je poznalo silno presenečenje. Zrl je na Marjano, ki se mu je zdel nekam znana.

Nekaj časa sploh ni mogel spregovoriti. Slednjič je stopil k Marjani in vprašal:

— Kaj pa to pomeni?

In ko je Marjana znova izjavila, da je res Henrika Gerardova, ji je Picard odgovoril:

— Ah, tako, torej me hočete prepričati, da se mi je zmešalo.

Potem je pa prijel Marjano za roko in pripomnil:

— Hen'ko vendar poznam... Videl sem jo na lastne oči. Govoril sem z njo... In pravim vam, to niste vi!...

Jaz vam pa pravim, — je odgovorila Marjana odločno, — da se res pišem Henrika Gerardova.

Picard je ostrmel. Marjana se je spominjala, da je videla Picarda v Salpetrieri.

Slišala ga je, ko se je izdajal sestri Genoveji za zaupnega slugo policijskega ravnatelja. Morala je torej paziti, da bi je do odhoda ne spoznal. To je bilo potrebno v interesu Henrike same, ki bi jo gotovo iskali našli in odpeljali v izgnanstvo. Če bi prišla sleparija na dan. In napeti je morala vse sile, da je igrala svojo vlogo naprej.

Picardu je presenečenje kar sapo zaprlo. Vpraševal se je, ali sanja ali pa se mu meša.

K sreči je prišel seržant na pomoč Marjani, da jo je rešil iz mučnega položaja.

— No, — je dejal, — zdaj ste pa menda že povedali svoji prijateljici, kar ste hoteli...

In obrni se je k zvezanimi ženskama ter zaklikal:

— Na svoja mesta, pojdim!

Ne bomo opisovali duševnega stanja ubogega Picarda, ko je stopil pred svojega gospoda.

— Če se vračate tako kmalu, mi gotovo prinašate važne novice, — je dejal Roger.

— Da, gospod!... da!

— Henrika?... Si jo videl?... Si govoril z njo?... Si ji povedal, da jo osvobodim, da sem pripravljen tvegati vse, da jo iztrgam iz krempljev njenih krivnikov?

— Ne, gospod... ne!

Na ta odgovor je planil Roger naprej. Zgrabil je slugo za roko in vzkliknil:

— Kaj si zmorel, Picard?

— Bojim se, da sem res, gospod vitez. Saj ne razumem ničesar, kar se tu godi.

— Kaj hočete reči?... Govori vendar, govori!

Ves iz sebe je Roger na vso moč tresel ubogega Picarda.

TVORNIŠKA ZALOGA

PISALNIH, ŠIVALNIH, RAČUNSKIH, RAZMNOŽEVALNIH STROJEV, REGISTRIRANIH IZBLAGAJN

IN SPECIJALNA MEHANIČNA DELAVNICA

BARAGA LUDV.

JE
SEDAJ
V

NEBOTIČNIKU

TYRŠEVA C.

TELEFON 29-80

Na velesejmu dobiš
na raznju pečenega prašička

in dobro kapljico v gostilni

„PRI FAJMOŠTRU“
2. PAVILJON — JIŠENSKI VHODNajnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov,
prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. — Velika
izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franco.»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

MARTINC IVAN sin

SLIKARSTVO

Ljubljana, Poljanska cesta 20

Telefon 2044

se priporoča cenjenim naročnikom;
delo ceneno, solidno, konkurenčno!

Graški velesejem

Od 16.—24. septembra 1933

Razstava pingavske in Mariahofar goveje pasme
od 16.—19. septembra. — Razstava malih in kožu-
hastih živali od 21.—24. septembra.Velesejmske izkaznice se dobe pri glavnem razpo-
šiljatelju: Banka Bezjak, Maribor, Gosposka uli-
ca št. 25 in pri avstrijskem poslanstvu, Beograd,
Knez Mihajlov cenac 16.

D. LANCOŠ

UMETNO

MIZARSTVO

LJUBLJANA

Wolfova ulica št. 12 (dvorišče)

IZREDNO NIZKE CENE. — OGLEDJE SI TUDI
PAVILJON »E« NA VELESEJMU!MESTNA
HRANILNICA
LJUBLJANSKAv Ljubljani, Prešernova ulica šte. 3
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.Vlog ima nad 420.000.000.— Dir
rezervnih zakladov pa nad 11 milijonov dinarjev.Za pupilarne naložbe ima sodno depozitni oddelek, za var-
čevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje de-
narja po pošti so strankam na razpolago položnice. Za vse
vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in
davčno močjo.

Telefon št. 2016 in 2616. Poštno čekovni račun št. 10.533

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.1/2 ure.

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih.
Za odgovor znak! — Na vročarja brez znakov —
odgovorjamo Najmanjši oglas Din 5.—

KUPIM

METERSKIH TRDIH DRV
do 600 m³ kupi Babič, Dobre-
polje. 3424ZELEZNO STRUŽNICO
dobro ohranjeno, kupim. — Na-
slov v upravi »Slov. Naroda«. 3425RABLJENO JUTO
za embalažo, kupi Pišler, Vr-
nika. 3480

PRODAM

VEČJA KOLICINA VINA
naprodaj. — Pojasnila: Oskr-
bištvu posestva Golob na Po-
lenškaku, pošta Moškanjci. 3413

Kaj prodati!

Oglašujte v »Slovenskem Na-
rodu«. — Beseda Din 0.50.

PRODAMO

parni stroj 75 ks, dinamno stroj,
in dva fajakerska voza. — Zdra-
vilišče Rogaska Slatina. 3438ROČNI PLETILNI STROJ
navaden, znamke »Styria«
št. 7 1/2, 26 cm dolžine, 2 1 vo-
dilec (Fadenführer), malo
rabljen, poceni proda Radako-
vič, Zagreb, Dolnji prečac 20.
3468PLOČEVINASTIH SODOV
1 vagon, proda Gustinčič, Ma-
ribor, Tattenbachova ulica 14.
3479

SLUŽBE

MLAJŠA GOSPA
išče zaposlenja na velesejmu.
— Ponudbe na upravo »Slov.
Naroda« pod »Zevovna 3403«.BOLJŠO DEKLICO
za hišna dela iščem. — Lukič,
Virje, Hrvatska. 3433Kdor išče službo,
naj oglašuje v »Slovenskem
Narodu«. Beseda samo Din 0.50SPREJMEM ZAGARJA
oženjenega, za nov venecijan-
ski jarm na 4 liste in krožno
žago; več mora biti vseh po-
pravil in se razumeti na lesno
manipulacijo. — Ponudbe na
upravo »Slov. Naroda« pod
»Nova žaga 3475«.FRIZERKO
ki zna ondulirati in briti —
iščem. Ponudbe: Maračić, Krk,
otok Krk. 3477

POUK

STROJEPIŠNI POUK
Večerni tečaj za začetnike in
izveščance. Vpisovanje dnevno
od 6. do 8. ure zvečer. Za-
četek 5. septembra. — Solnina
znižana. — Christofov učni za-
vod, Ljubljana, Domobranska
cesta št. 15. 3441TEČAJI NEMŠČINE
v Delavski zbornici se prično:
za odrasle 9. septembra, za
mladino takoj. Vpisovanje od
1/2 7. do 8. zvečer (iz glavne ve-
že na desno), ali ob 2. (naspro-
ti knjižnice). 3486NEMŠČINA
Samo še do 20. septembra ima-
te čas. Potem bo prepozno. Je-
zikovna dopisna šola, Jesenice-
Fužine. — Priložite znakmo za
odgovor! 3471ESPERANTO
Kdor se želi priučiti esperantu,
naj se kmalu prijavi. Prijave
sprejemam samo še do 20. sep-
tembra. Esperantska dopisna
šola, Jesenice-Fužine. — Pri-
ložite znakmo za odgovor! 3470TRG. VAJENCA
z vso oskrbo v hiši sprejme —
Kravanja, Cerknica. 3478

GLASBA

Klavirji!

Pianini!

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bö-
sendorfer, Steinway, Förster,
Petrof, Höpfl, Stingl original,
ki so nesporno najboljši! (Lah-
ka, precizna mehanika.) Pro-
daja jih izključno le sodni iz-
vedenec in bivši učitelj Glas-
bene Matice

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta šte. 7.
Velikanska zaloga vseh glasbe-
nih instrumentov in strun

KLAVIRJI, PIANINI

prvovrstnih inozemskih znamk.
Solidne cene. Nudi na obroke;
vzame tudi hranilne knjižice. —
»Muzika«, Ljubljana, Sv. Pe-
tra cesta št. 40. — Popravila
in uglašuje najceneje. 59/L

STANOVANJA

TRISOBNO STANOVANJE
v II. nadstropju, Slomškova uli-
ca se takoj odda. — Več pri
kamnoseku A. Vodniku pri
Glavnem kolodvoru v Ljubljani.DIJASKA STANOVANJA
oglašujte v »Slovenskem Naro-
du«. Beseda samo Din 0.50.3-SOBNO STANOVANJE
komfortno, oddam za novem-
ber v Pražakovi ulici 10. 3456LEPO STANOVANJE
s pritlikinami v Kamniku, Za-
pritič št. 25, sredi velikega vrta
in solnični legi takoj oddam. 3474DVA NIZJESOLCA
sprejme na stanovanje in hrano
uradniška družina. — Maribor,
Magdalenska ul. 68. 3481

NEPREMIČNINE

STAVBIŠČE
kupim v mestu v Sloveniji ali
zemljišče v okolici. — Ponudbe
na: Kap, Mežica. 3414NOVOZIDANO HIŠO
poceni prodam. — Devica Ma-
rija Brezje 44 pri Mariboru. 3415AKO PRODAJAŠ ALI
KUPIŠ NEPREMIČNINO
oglašuj v »Slovenskem Naro-
du«. — Beseda samo Din 0.50. 3440BRIVSKI SALON
prodam za 50.000 Din. — Kautz-
man, Zagreb, Tomislavov trg
št. 18. 3449HIŠICO-VILO
proda Lavrič, Mengeš 135. 3435GOSTILNA
in vinogradsko posestvo v bli-
žini Celja se skupaj ali posa-
mejno proda, oziroma odda v
najem. Več se poizve pri Ani
Krušič, Lise št. 24, pošta Ce-
lje. 3484

RAZNO

MLETO PAPIRIKO
dobite najceneje pri Belanovu
v Martonošu. 3450CVETLIČNI MED
ponudite v vzorcem trditi še-
tina, Radeče. 3448DIJAKA
nižješolca, sprejme z vso oskr-
bo boljša družina k sinu četr-
tošolcu. Prednost: skupno uče-
nje. Soba zračna in solnčna.
Strogo nadzorstvo. — Naslov
v upravi »Slov. Naroda«. 3489

Na obroke!

Na hranilne knjižice!

POHIŠTVO

Dobi se samo pri nas.

Orehove šperane

spalnice Din 7.000.—

črešnjeve spalnice > 4.800.—

šperane spalnice > 3.000.—

plekane spalnice > 1.800.—

omare > 400.—

postelje > 200.—

kuhinjske opreme > 850.—

kuhinjske kredence > 450.—

Sprejemamo vsa naročila in

popravila po konkurenčni cen.

— Vse drugo pohištvo se dobi

najceneje pri

MIZARSTVU »SAVA«,

Ljubljana,

Kolodvorska 18 Miklošičeva 6

Telefon 2780

VINO ČEZ ULICO:

Štajersko belo 1 Din 6.—

Namizno belo 1 > 7.—

Bizejsko rdeče 1 > 8.—

Cviček 1 > 8.—

Portugalska štaj. 1 > 9.—

Rizling Ia 1 > 9.—

Burgundec beli 1 > 10.—

Jabolčni sladki 1 > 4.—

Z g a n j e:

Tropinovec pristni 1 Din 20.—

Silvovka pristna,

stara 1 > 24.—

Rum, fini, čajni 1 > 24.—

Brinjevec 1 > 32.—

kakor tudi razna desertna vi-

na, prvovrstne likerje po ku-

kurenčni cen nudi ter se pripo-

roča — »Buffet« pri Jeraju,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.

Hirolog-grafolog

V. TIMOFEJEV

Obiske sprejema od 9.—12. in

od 4.—6. — Hotel »Soča«, Sv.

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454

Petra cesta 5, Ljubljana. 3454